

— บทที่ ๒๓ —

“อิทธิวิธีย์” ที่จะต้องทำให้ได้ เป็น **“ธรรมาธิฐาน”** (คือ รู้แจ้งถึงธรรมในธรรมเป็นที่สุด ถึงขั้น **“อภิธรรม”**) นั้น ก็ต้องพากเพียรวิปัสสนา หรือ ทำความเห็นความเข้าใจให้แจ่มแจ้งดังต่อไปนี้

ตามพระบาลีที่แปลกันมาแต่ไหนแต่ไร ก็แปลกันออกมา เป็นบัญญัติเน้นไว้ในเชิง **“บุคคลาธิฐาน”** จนแพร่หลายเป็นที่รู้กันว่า...

๕. **“อิทธิวิธีย์”** อันมีการทำความเก่งได้หลายประการ คือ คนเดียวเป็นหลายคน ก็ได้ หลายคนเป็นคนเดียว ก็ได้ ทำให้ปรากฏ ก็ได้ ทำให้หายไป ก็ได้ ทะลุกำแพงภูเขาไปได้ ไม่ติดขัด เหมือนไปในที่ว่าง ก็ได้ ผุดขึ้นต่ำลงแม้ในแผ่นดิน เหมือนในน้ำ ก็ได้ เดินบนน้ำไม่แตก เหมือนเดินบนแผ่นดิน ก็ได้ เหาะไปในอากาศ เหมือนนก ก็ได้ ลูบคลำพระจันทร์ พระอาทิตย์ซึ่งมีฤทธิ์มีอำนาจมาก ด้วยฝ่ามือ ก็ได้ ใช้อำนาจทางกาย ไปตลอดพรหมโลก ก็ได้

ถ้าเข้าใจอย่างหยาบๆ ง่ายๆ ตรงๆตัว กับภาษาที่แปลกันออกมานั้นๆ มันก็

หมายเอาตรงๆ ตัว ตามนั้นแหละ ซึ่งมี "วิธี" ในการทำ "ความเก่ง" (อิทธิวิธี) ชนิดหยาบๆ ใหญ่ๆ โตๆ รู้เห็นเด่นชัดได้เป็น "โอฬาริกอิตตา" ("โอฬาริกอิตตา" หมายความว่า ยึดมั่นถือมั่นหลงคืบคลานอยู่แต่ในของหยาบๆ ใหญ่ๆ โตๆ ที่เห็น รู้ได้ชัดๆ เด่นๆ ขนาดมหาบุรุษ ขนาดกามคุณ ๕ น้อยๆ) ก็เป็นความเก่งจริง เป็นสมรรถภาพของคนปกติธรรมดา ไม่อาจจะทำได้ง่าย ๆ เลย เราคนเดียว แล้วแสดง "ฤทธิ์" ทำให้มี ให้เกิดเป็นคู่เป็นตนเป็นคู่เป็นตนขึ้นมาเหมือนเราได้อีกตั้งหลาย ๆ คน แบบแบ่งภาค หรือ อวตาร หรือ เนรมิตบันดาลได้เช่นนั้น มันก็ต้องอสังขรย์กันล่ะ ! จะเนรมิต หรือ แบ่งภาคออกไป หรือ จะก่อจะสร้างให้เกิดขึ้นมีรูปร่างเป็นคนหลายๆคน ไม่จำเป็นต้องมีหน้าตาเหมือนเราราวกับแกะเลย ก็เก่งแล้ว ! ยิ่งเนรมิต หรือ จะก่อจะสร้างขึ้นได้เป็นคนหลายๆคน แต่ละคนเหมือนกับเราหมด กิ่งเก่งใหญ่ เก่งมาก ขึ้นไปอีก !!

"ความเก่ง" (อิทธิ, ฤทธิ์) อย่างนี้ หมายเอาเพียง "รูปธรรม" ง่าย ๆ ตื้น ๆ หยาบๆ ไม่ลึกซึ้งอะไรนัก พูดว่า คนเนรมิตกาย กับมีร่างขึ้นกายออกมาเป็นอีกกายหนึ่งขึ้นมาชัดๆ ตรงๆ เพาะๆ เลย และถ้าเนรมิตได้จริง ก่อได้จริง ทำขึ้นได้จริง ก็เก่งจริง เป็น "อิทธิปาฏิหาริย์"

ผู้มีพระโคตรปิฎก ก็เชิญเปิดตรวจสอบเอาเถิดใน "เกวัญสูตร" สุตตัน. ทม. สักขันธ. ข้อ ๓๓๘ พระพุทธองค์ตรัสไว้บอกชัดออกเจนว่า วิชชาอย่างนั้นนั่น "คันธารีวิชา" เขาก็สอนให้แสดงได้ ซึ่งเป็นวิชาความเก่งทางชนิดหนึ่งของฤๅษีที่เก่งอยู่ในสมัยนั้น ซึ่งมีใช้ "วิชา" พาพาทุกขพาเจริญแบบเนิ่นๆ ที่สุดอะไรดอก และเขาก็มีสอน "วิชา" น้อยๆ ในสมัยพุทธกาล และก่อนพุทธกาล ส่วนพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นอุปติขึ้นมา เพื่อสอน "พุทธวิธี" อันไม่ใช่ความรู้ความสามารถ ตั้งเช่น "คันธารีวิชา" นั้นหรอก ! อย่างหลงเข้าใจผิดเลย

มีหน้าว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังได้ตรัสกับเกวัญไว้ด้วยว่า **เรามิได้สั่งสอนให้ ภิกษุสาวก ทั้งหลาย แสดง อิทธิปาฏิหาริย์** (ในข้อ ๓๓๘) แม้จะมีภิกษุสาวกรูปใดบังเอิญแสดงได้ ก็ตาม

เพราะหากภิกษุรูปใดไปแสดงเข้า ก็จะพาลพาให้คนทั้งหลายทั่วๆ ไปพลอยหลงเข้าใจ
ผิดว่า “พุทธศาสนา” หรือ “พุทธวิชา” นั้น สอนเพื่อให้เกิด “ผล” เป็นอิทธิ-
ปาฏิหาริย์ ตามลักษณะอย่างที่กำลังกล่าวถึงอยู่นี้ เก่งแบบนี้ **ยังไม่ใช่ เบ้า-
หมาย แห่ง “พุทธวิชา” เลย**

ก็ขนาดพระพุทธองค์ ทรงห้ามแสดงไว้ ก็ออกปานนี้ และองค์พระพุทธองค์
เองก็ไม่ได้พูด ไม่ได้แสดงอิทธิปาฏิหาริย์ ให้เป็นทลิ่งลือใด ๆ หรือ เป็นจุดเด่นเห็น
ก็อะไรเลยตลอดเวลา ๔๕ พรรษา ที่ทรงสร้างพระพุทธศาสนาให้เป็นปึกแผ่นคงลงใน
โลก ก็ขนาดนี้แล้วแท้ๆ ยังมีผู้คน “มิจฉาทิฐิ” กันออกขรมถมเถกันถึงขนาดนี้ !

ยังไม่เท่านั้น ยิ่งกว่านั้นนอกพระพุทธองค์ยังได้ตรัสบริภาษไว้ชัดๆ เจนๆ แท้ๆ
ด้วยว่า **เราอึดอัด, คับแค้นใจ, ความไม่ชอบใจ (อฏฐิยามิ) ขยะ-
แขยง, เบื่อ, ระอา, ยังชวนให้น่าไปเสีย, ให้น่าไปอันเสียไม่ปรารถนา นำ
มาใกล้ตน (หฺรยาามิ) เกลียด, ชัง, รังเกียจ, ไม่พอใจ (ขิจฺจามิ) ใน
อิทธิปาฏิหาริย์ ดังนี้** ซึ่งพระพุทธองค์จะเปล่งเมื่อดังนี้ (อันเป็นเพียงสมมุติก็ตาม) ว่า
**รังเกียจ - ไม่ชอบใจออกมาสักที (เพียงเพื่อแสดงให้คน “รู้” คนเข้าใจในสภาพนั้นๆ ก็
ตาม) นั้น** แสบยาก และ น้อยนักน้อยหนาที่จะกล่าวคำตรงๆ ภาษาเปรี้ยวๆ ออกเช่นนั้น
เมื่อพระพุทธองค์ท่านถึงกับตรัสคำตรงๆ ออกมาจนขนาดนี้ ก็จงรู้ให้ดีเถิดว่า มัน
หมายความว่า **สุดจะทน และสุดจะเลียดการกล่าวแล้ว ต้อง
การให้รู้ชัดๆ ตรงๆ เบ้า ไม่เบี่ยงไม่เพี้ยนไม่ต้องเข้าใจไปอื่น**

เพราะก่อนจะตรัส “คำ” บริภาษต่างๆ นั้น พระองค์ยังแวดล้อมไว้ด้วยประโยค
ชัดๆ นำนๆ ไว้ก่อนอีกว่า **“เราเลียดเห็นโทษในอิทธิปาฏิหาริย์”**
ซึ่งมันเป็นโทษหลายแง่หลายเงื่อนไขจริงๆ ในการแสดง “อิทธิปาฏิหาริย์” แบบเครื่องฉาน-
วิชาหรือแบบปลุกเสกฐานนั้นเช่น จะทำให้คนเข้าใจผิดว่า ปฏิบัติธรรม
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว จะได้บรรลุ “ผล” มี อิทธิ-
ปาฏิหาริย์ อย่างๆ ที่แสดงให้เห็นนี่แหละ (คือ คนเดียวเป็นหลายคนก็ได้
ทะลุกำแพงเขาไปได้ ฯ เทาเหิน-เดินน้ำ-ดำดิน ฯ) เป็นมรรค เป็นผล
ซึ่งมันผิดคนใดเอาทีเดียว

หรือ จะตรวจสอบดูใน “สุสิมสูตร” สุตตัน. สังยุต. นิทานวรรค ข้อ ๒๘๒-๒๘๓ อันเป็นคำยืนยันของพระอรหันต์ต่าง ๆ ว่า **ท่านไม่ได้บรรลุธรรม** เพราะท่านทำอุทฺธคนเดียวเป็นหลายคน ก็ได้ หลายคนเป็นคนเดียว ก็ได้... หรืออะไรต่าง ๆ อันมี เหาะเหิน-เดินน้ำ-ดำดิน- ฯลฯ อะไรนั้น **ได้ ไม่!** ท่านทั้งหลายบรรลุหลุดพ้นได้ด้วยปัญญา

และถ้าอ่านต่อไปจนถึง ข้อ ๒๘๖ ก็จะมีทั้งคำยืนยันของพระพุทธองค์ที่ยืนยันกับ “สุสิมะ” ไว้ว่า เมื่อเข้าใจเป้าหมายแห่ง “พุทธ” แท้ ๆ ด้วยปัญญาอันยิ่งเป็น “สัมมาทิฐิ” แล้ว การบรรลุธรรม ก็ย่อมจะไม่ใช่หมายถึงเอาการทำอุทฺธ คนเดียวเป็นหลายคน ก็ได้ หลายคนเป็นคนเดียว ก็ได้.... เหาะเหิน...เดินน้ำ...ดำดิน ก็ได้ ฯลฯ อย่างนั้น ไม่เลย แต่จะบรรลุธรรม (ตามเป้าหมายแห่งพุทธศาสนาแท้ ๆ) ได้ด้วยปัญญาที่รู้แจ้งแทงทะลุถึงรูปธรรม-นามธรรมว่า ล้วนเป็นไตรลักษณ์ และไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ตัวตนอะไรของเรา เป็นเพียง “ปัจจัยการ” เมื่อ **ปัญญา** และ **จิต** เป็นได้จริง บรรลุถึงขั้นปลายยอด ก็จะเกิดสภาวะ “อนัตตา” เป็นที่สุดได้ในจิตผู้บรรลุนี้ ๆ เป็น “ของจริง” ไม่ใช่เพียงแค่ได้เข้าใจความหมายของ “อนัตตา” ด้วย “ปัญญา” อย่างเดียวเท่านั้นด้วย

ดังนั้น **การรู้ การเข้าใจ การทำความเข้าใจให้ชัดแท้ เป็น “สัมมาทิฐิ” จึงเป็นความเริ่มต้นที่สำคัญยิ่ง** เพราะเป็น “มรรค” อันต้น ต้องเข้าถึงให้ได้ เพราะเป็นจุดต้นของ “ทาง” เป็นปากทางที่จะเดินไปสู่การพ้นความทุกข์ความยากที่แท้จริงแท้จริง เป็น “สัมมา” ข้อแรกใน “สัมมา” ทั้ง ๘ ข้อ สำหรับ “มรรคอริยสัจ” จริง ๆ ซื่อ ๆ เป็น “ประธาน” ของ สัมมาอริยมรรค ที่เดียว (ผู้สนใจ ศึกษาอ่านพระไตรปิฎก ใน “มหาจักคาวรีสกสูตร” มัชฌิม. อุปวิ. กุติ ๆ เด็ด จะเข้าใจ “สัมมามรรค” อย่างละเอียดลออ)

เมื่อรู้ “กาย” หรือ รูปคุณลักษณะฐานแล้ว ก็พึงเพียรรู้ให้สุขุมขึ้นไปถึง “จิต” หรือ ธรรมาณฐาน ให้ได้ และทำให้ได้ตามนั้นจริงๆ

บุคคลาธิฐาน หรือ กายโตๆ สภาพหายๆ ใหญ่ๆ หรือ ฐานะแห่งกิริยา
หายๆ เป็นรูปเป็นร่างเป็นตัวเป็นตนใหญ่ๆ (ยังไม่ใช้ฐานะแห่งกิริยาที่สุขุมเป็นแต่จิตโดย
เฉพาะ) ของ “อิทธิวิ” ทั้งหลายนั้น คือ คนเดียวเป็นหลายคน ก็ได้ หลายคน
เป็นคนเดียว ก็ได้ ก็ทำ “รูปกาย” ทำสภาพใหญ่ๆ ตัวตนอันเป็นก้อนเป็นแท่งนั้น
ให้เป็นไปตามนั้น ให้ได้แท้ๆ ชัดๆ จริงๆ ก็แล้วกัน (เพียงชั้นเปลือกๆ ว่า เนมิตก็
เนมิต ว่า เเทะก็เเทะ ฯลฯ กันเลย ตรงๆ ที่ๆ) ก็เรียกได้ว่า บรรลุผลทาง**บุคคลาธิฐาน**
แต่จะไม่พาพ้นความทุกข์ความยากความยุ่งโดยตรงโดยแท้โดยจริงบริสุทธิ์บริบูรณ์ได้เลย

ส่วนธรรมาธิฐาน หรือ **จิต** ที่เก้งเขี้ยวขึง จนเป็นธรรม-จนถึงธรรม-
จนแจ้งธรรม “ธรรมาธิฐาน” ก็มาจาก “ธรรม + อธิ + ฐาน” ซึ่งคำว่า
“ฐาน” ก็หมายเอา “จิต” อันมี การรู้ กับ การทำได้ตามที่รู้ นั้นเอง
“อธิ” ก็หมายเอา ถึงความเป็นเยี่ยมยิ่ง “ธรรม” ก็หมายเอา สิ่งดีส่วนดี (กุศล-
ธรรมา) กับ สิ่งไม่ดีส่วนไม่ดี (อกุศลธรรมา) ที่อยู่ใน**จิต** ที่เกี่ยวข้องกับ**จิต** (เมื่อ
รู้ตัวชั่วเห็นและรู้สภาพ “พินิจพินิจ” อันเรียกว่า “อภยาภาตธรรม” ก็เป็นชั้น
“อภิธรรม” กันละ !)

ดังนั้น เมื่อรู้แท้ชัดถูกตัวถูกตน ดังนี้แหละ ก็ “ทำ” ให้เป็น “ทำ”
ให้ได้หลายๆ **จิต** มากๆ **จิต** (พหุสา) ตามที่เห็นดี หรือ แม้เราจะทำให้มี “**จิต**”
เดียว ก็คือ ทำให้เป็น “**จิต** ที่ปราศจากนิวรณ์ **ห้าเดียว**” (เอโก)
นั่นแหละ

ขยายความอีกที..... ทำ “**จิต**” อะไรให้หลายๆ มากๆ ละ ? ก็เนมิต
หรือ ก่อก่อประชัน ทำให้เกิดขึ้นแต่ “**กุศลจิต**” ถ้ายเดียว (เอโก) **จิต** ที่ดี **จิต** ที่
ปราศจากนิวรณ์ ๕ **จิต** ที่มี “**อุฏฐาน**” ชนิดที่เป็นทฤษฎีธรรมก็ดลประโยชน์ฝ่ายเดียว-
ทำเดียว-แบบเดียว (เอโก) ไม่ต้องไปทำแบบ “**อกุศลจิต**” ไม่ต้องไป
ทำฝ่ายที่เป็น “**อกุศลจิต**” นั้นไงละ ! ดังได้อธิบายมาแล้ว **จิต** อย่างนั้นจึง
“ทำ” ขึ้นเกิด เเท้ที่สามารถจะทำได้ ด้วยสมรรถภาพของเรา “**กุศลจิต**” จะก็
ขึ้นก็ตามแต่ **เขิงเดียว** (เอโก) นั่นแหละ ทำให้มันได้มากๆ หลายๆ (พหุสา)

และยังหากมัน “อวตาร” ได้ “เนรมิต” ได้ คือ แบ่งภาค หรือ ไปทำให้เกิดที่คนอื่น
ไปสอนคนอื่น ไปฝึกคนอื่นให้ “เกิดจิต” ที่ปราศจากนิวรณ์ ๕ หรือ “กุศลจิต”
นี้ได้บ้าง จะสร้างจะก่อ จะเนรมิต หรือ จะอวตารได้หลายๆ (พหุสา) เท่าใดๆ
ขอให้เหมือน “จิตที่เป็นอย่างเดียวกับเรา” (เอโก) (คือ จิต
ที่เป็น “ผาน” หรือ จิตที่ปราศจากกิเลส ปราศจากนิวรณ์ เป็น “เอโก” หรือ
เป็นอย่างหนึ่งอย่างเดียวกันจริงๆ นั่นแหละ) ก็จึงเนรมิต จงอวตาร จงขยายภาค
แบ่งภูมิออกไปเกิด หลายๆ คน นั่นคือ “อิทธิวิธิ” ของพุทธศาสนาแท้
หรือ ถ้าจะเรียกว่า “อิทธิปาฏิหาริย์” ก็ต้องมีคำอธิบายให้สำคัญให้ดู อย่างนี้เป็นต้น

เราต้องเรียน “รู้” จิตให้ถึงจิต ดังนี้ และ “ทำ” ให้ถึงธรรม
“ทำ” ให้เป็นธรรม โดยเฉพาะต้องรู้ “อภิธรรม” แท้ๆ (อัน
มีกุศลธรรม-อกุศลธรรม-อัพยากตธรรม) ดังนี้

และทำ “คนเดียว ให้เป็นหลายคน ก็ได้” ในที่นี้ ก็ไม่ใช่หมายความว่าเฉพาะแค่
ฐานะหยาบๆ ใหญ่กว่า “รูปร่างของคน” หรือ ฐานะหยาบๆ ใหญ่ๆ แห่ง “กิริยาของคน”
หรือ ฐานะหยาบๆ ใหญ่ๆ แค่ “ตัวตนของคน” เสียแล้ว แต่เป็นฐานะที่สุขุมประณีต
ไปถึงขั้นหมายเอา “จิต” หมายเอาฐานะแห่ง “กิริยาจิต” หมายเอาละเอียดประณีต
ไปกระทั่งฐานะ “ตัวตนของอภิปุณณจิต” กันทีเดียว

ดังนั้น จะแปลบาลีนั้นว่า ทำ “จิตที่ปราศจากกิเลสทำคนเดียว ให้เป็น ให้
มีขึ้นมากมายหลายๆ ก็ได้” นั้น จะตรง “ปรมัตถ์” ที่สุด เพราะตามจริงที่แปล
กันออกมาว่า “คนเดียวให้เป็นหลายคนก็ได้” นั้น ในบาลีมันก็มีเพียงว่า “เอโกปิ
หุตฺวา พหฺสา โหติ” ดูดีๆ จะเห็นได้ว่า “บาลี” ก็ไม่ได้มีคำไหนซึ่งเฉพาะบอกว่า
“คน” หรือ “รูปใหญ่” หรือ “รูปละเอียด” หรือ “จิต” หรือ “อรุ” อะไร
หรอก! แท้จริงก็กินความกว้างๆ “เอโก” ก็ตาม “พหุสา” ก็ตาม จะ
หมายเอาอะไร ก็ได้ จะแปลว่า “คน” หมายเอาเป็น “คน” ก็ถูก หรือ จะหมายเอา
“จิต” โดยเฉพาะ ที่เป็น “มรรคจิต” - “ผลจิต” ฯลฯ ไปถึงขั้น “อภิปุณณจิต” ก็ถูก

และยังหากมัน “อวตาร” ได้ “เนรมิต” ได้ คือ แบ่งภาค หรือ ไปทำให้เกิดที่คนอื่น
ไปสอนคนอื่น ไปฝึกคนอื่นให้ “เกิดจิต” ที่ปราศจากนิวรณ์ ๕ หรือ “กุศลจิต”
นี้ได้บ้าง จะสร้างจะก่อ จะเนรมิต หรือ จะอวตารได้หลายๆ (พหุ) เท่าใดๆ
ขอให้เหมือน “จิตที่เป็นอย่างเดียวกับเรา” (เอโก) (คือ จิต
ที่เป็น “ผาน” หรือ จิตที่ปราศจากกิเลส ปราศจากนิวรณ์ เป็น “เอโก” หรือ
เป็นอย่างหนึ่งอย่างเดียวกันจริงๆ นั่นแหละ) ก็จึงเนรมิต จงอวตาร จงขยายภาค
แบ่งภูมิออกไปเกิด หลายๆ คน นั่นคือ “อิทธิวิ” ของพุทธศาสนาแท้
หรือ ถ้าจะเรียกว่า “อิทธิปาฏิหาริย์” ก็ต้องมีคำอธิบายให้สำคัญให้ดู อย่างนี้เป็นต้น

เราต้องเรียน “รู้” จิตให้ถึงจิต ดังนี้ และ “ทำ” ให้ถึงธรรม
“ทำ” ให้เป็นธรรม โดยเฉพาะต้องรู้ “อภิธรรม” แท้ๆ (อัน
มีกุศลธรรม-อกุศลธรรม-อัพยาทธรรม) ดังนี้

และทำ “คนเดียว ให้เป็นหลายคน ก็ได้” ในที่นี้ ก็ไม่ใช่หมายความว่าเฉพาะแค่
ฐานะหยาบๆ ใหญ่กว่า “รูปร่างของคน” หรือ ฐานะหยาบๆ ใหญ่ๆ แห่ง “กิริยาของคน”
หรือ ฐานะหยาบๆ ใหญ่ๆ แค่ “ตัวตนของคน” เสียแล้ว แต่เป็นฐานะที่สุขุมประณีต
ไปถึงขั้นหมายเอา “จิต” หมายเอาฐานะแห่ง “กิริยาจิต” หมายเอาละเอียดประณีต
ไปกระทั่งฐานะ “ตัวตนของอรรถผลจิต” กันทีเดียว

ดังนั้น จะแปลบาลีนั้นว่า ทำ “จิตที่ปราศจากกิเลสทำเดี่ยว ให้เป็น ให้
มีขึ้นมากมายหลายๆ ก็ได้” นั้น จะตรง “ปรมัตถ์” ที่สุด เพราะตามจริงที่แปล
กันออกมาว่า “คนเดียวให้เป็นหลายคนก็ได้” นั้น ในบาลีมันมีเพียงว่า “เอโกปิ
หุตฺวา พหฺมา โหติ” ดูดีๆ จะเห็นได้ว่า “บาลี” ก็ไม่ได้มีคำไหนซึ่งเฉพาะบอกว่า
“คน” หรือ “รูปใหญ่” หรือ “รูปละเอียด” หรือ “จิต” หรือ “อรุ” อะไร
หรอก! แท้จริงก็กินความกว้างๆ “เอโก” ก็ตาม “พหุ” ก็ตาม จะ
หมายเอาอะไร ก็ได้ จะแปลว่า “คน” หมายเอาเป็น “คน” ก็ถูก หรือ จะหมายเอา
“จิต” โดยเฉพาะ ที่เป็น “มรรคจิต” - “ผลจิต” ฯลฯ ไปถึงขั้น “อรรถผลจิต” ก็ถูก

แล้วแต่ว่าผู้ใดจะ “รู้” แค่ใด ? “ทำได้” แค่ใด ? และจะกำหนดสำคัญ
เอาเรื่องไหน ? จะทำเอาให้ได้เป็นสำคัญในเรื่องไหน ? “เอโก” มันก็หมายถึง
ความถึงการกำหนดจำนวนลงไปว่า “หนึ่งเดียว” และ “พหุตา” ก็เช่นกัน มันก็หมายถึง
ความว่า “หลายๆ” ก็แค่นั้น

ด้วยเหตุด้วยปัจจัยมันตัวเอง ถ้าผู้ใดไปกำหนดหมายเอาในฝ่ายข้างหยาบอยู่
หรือ ไปหลงสำคัญมันหมาย อยู่แต่กับส่วนที่ยังไม่ใช่เป้าหมาย “ปรมัตถ์” ตามขั้น
อภิสรรณของ “พุทธแท้” จึงยังเป็น “ผู้สำคัญผิด” (สัญญาวิปลาส) อยู่ ต้อง
เห็นให้ถูกแท้ (สัมมาทิฐิ) ต้องรู้สำคัญให้ถูกยิ่ง เป็นที่สุดให้ได้ (สัญญาเวทียก)
เพราะขั้นมันขั้น “อภิสรรณ” จริงๆ ไม่ใช่ขั้นแค่สัตว์, คน, ตัวตนหยาบๆ, กิริยาใหญ่ๆ
เท่านั้น มันขั้นปรมัตถธรรมแท้ๆ ขั้นต้องมี “ฉาน” เป็นบาทฐาน มี “นิพพาน”
เป็นผล และเป็นขั้นสูงเกิน “ฉาน” ซึ่งเกินทั้ง “ฉานโลกีย์” และเกินทั้ง “ฉาน-
โลกุตระ” เป็น “อภิญญา” ของพุทธวิเศษ ขั้นอุคตริมุขธรรม จริงๆ แน่ๆ

สรุปแล้ว “อิทธิวิธี” แค่ไหนหรือในเรื่อง “เอโกปิ หุตวา พหุตา โหติ”
หรือ แปลง่ายๆ ว่า “หนึ่งเดียว ทำขึ้นให้เป็นหลายๆ ก็ได้” นี้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ผู้เป็น “พระอรหันต์” เพียงหนึ่งเดียว (เอโก) ในตอนแรก แล้วพระองค์ก็ใช้
“อิทธิวิธี” เนรมิต หรือ อวตาร หรือ ทำให้เป็นทำใหม่ “พระอรหันต์” ขึ้นมา
หลายๆ (พหุตา) ในโอกาสต่อมา ก็ได้จริงๆ ซึ่งเป็น “ความเก่ง” ที่มี “วิธี”
(อิทธิวิธี) เข้มขอดจริง สมดังที่พระองค์ตรัสว่า พระองค์เป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้
เองโดยชอบ ถึงพร้อมด้วยวิชชา และจรณะ เสด็จไปค้ำแล้ว ทรงรู้แจ้งโลก เป็นสารถี
ฝึกบุรุษที่ควรฝึก ไม่มีผู้อื่นยิ่งกว่า เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ดังนั้น จึงเป็น “อิทธิวิธี” ที่มีค่าสูงสุด ประเสริฐสุดยอด “คน-
เดียวเป็นหลายคน ก็ได้” ชนิดที่ไม่เกินเชื่อ ชนิดที่เป็นประโยชน์แท้

เพราะฉะนั้น คนผู้ใดบรรลุเป็น พระโสดาบันแล้วที่ตนคนหนึ่งแล้ว ก็ช่วยฝึกช่วยก่อให้เกิดพระโสดาบันขึ้นอีกหลายๆพระโสดาบัน ก็นั่นแหละคือผู้มี "อิทธิวิธี" แท้ๆ ของพุทธศาสนาที่เรียกว่า "เอโกปิ หุตฺวา พุทฺธา โหติ" ถูกเบา

ซึ่งเป็นเรื่องของพระสกทาคามี คือ ตนเป็นสกทาคามี แล้วก็เนรมิตจิตผู้อื่นให้บรรลุเป็นพระสกทาคามีขึ้นให้ได้ ฝึกเขาขึ้นมา สอนเขาขึ้นมาให้มากๆ หลายๆ ได้ ก็ยังนับว่า เป็นผู้มี "อิทธิวิธี" ในประการ "เอโกปิ หุตฺวา พุทฺธา โหติ" หรือ "คนเดียวเป็นหลายคน ก็ได้" ที่เก่ง ที่สูงขึ้นมาอีก

โดยนัยนี้เอง พระอนาคามี พระอรหันต์ ก็เช่นเดียวกัน จะได้ชื่อว่า มี "อิทธิวิธี" ในประการ หรือ ในแง่ที่ว่า "คนเดียวเป็นหลายคน ก็ได้" หรือไม่ ? แค่นี้ ? ก็อยู่ที่เหตุที่ปัจจัยประมาณขนาดใด ? ถ้าหมายเอาเฉพาะ "จิตในจิต" ของตน ก็ทำจิตตนให้เกิด "อรรถผลจิต" ให้ได้ เมื่อทำได้ "หนึ่งดวง" แล้ว รู้วิธีทำให้เกิดได้อีกเป็น "สองดวง" ก็มีอิทธิวิธีแล้ว ยิ่งทำได้ "หลายดวง" ก็เป็นผู้มี "อิทธิวิธี" แน่ๆ แท้ ยิ่งๆ ขึ้น

และยังสามารถมี "วิธี" อย่างเก่ง (อิทธิวิธี) ไปฝึกผู้อื่น สอนผู้อื่น ช่วยให้ "จิต" ของผู้อื่น เกิดเป็น "อรรถผลจิต" ได้อีก ก็ยังเป็นผู้มี "อิทธิวิธี" ที่เก่งยิ่ง สามารถยิ่งๆ ขึ้น ยิ่งทำให้เกิด ทำให้เป็น (หุตฺวา, โหติ) ได้มากๆ หลายๆ ก็ยังชื่อว่า เป็นผู้มี "อิทธิวิธี" แท้ๆ ในความหมายของ "พุทธศาสนา" ตรงเข้าที่สุด และจริงที่สุด ถูกต้องที่สุด ดังนั้น จึงจะ เป็น "บุคคลาธิฐาน" แท้ๆ แบบพุทธถูกต้องตรง เป็น "อิทธิวิธี" ที่ว่า "คนเดียวเป็นหลายคน ก็ได้" เพราะมีคนเกิดใหม่จริงๆ แต่มิใช่เกิดมีได้แค่เพียงรูปร่างร่างกายเกิดเท่านั้น ทว่ามี "ธรรม" เกิดในใจ มีมรรค มีผล เกิดในบุคคล กลายเป็น "บุคคล" ใหม่ แต่เดิมเป็น "ปุถุชน" หรือ "ปุถุบุคคล" แล้วเกิดใหม่เป็น "อริยบุคคล" ซึ่งถ้าจะเป็น "บุคคลาธิฐาน" แบบพุทธ

97

ก็จะต้องหมายเอา "บุคคล" เช่นนี้เกิด หรือ "เป็น" ขึ้นมา หลายๆ คน จึงจะเป็น "อิทธิวิธี" ที่ถูกต้องของ พุทธศาสนา

จะเห็นได้ว่า มันมันชะง่อนช่อน ละเอียดประณีตกว่า "บุคคล" ที่หมายเอาแค่ รูป ร่างกายของคนธรรมดาหยาบๆ อยู่ทีเดียว และเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ไม่เกินเชื่อ แต่ก็เป็นเรื่องที่ทำให้ "ยาก" จริงๆ อยู่เหมือนกัน ผู้ทำได้จริง จึงต้องเรียกว่า ท่านเป็นผู้มี "อิทธิวิธี" มี "อภิญญา" แท้ๆ

เมื่อเข้าใจ "อภิญญา" ในเชิงบุคคลาธิฐานที่มีเงื่อนไขอันสำคัญ หมุนรอบเชิงซ้อน (มิใช่ตรงที่พาข้อเถกเถกอย่างคันเข็น) อันถูกต้องเป็นสัจธรรมแล้ว ก็แยกเป็น แบ่งออก ถูกเหตุถูกปัจจัยแท้ได้ว่า พุทธอภิญญาหมายเอาอย่างนี้ โลกีย-อภิญญานั้นหมายเอาอีกอย่างหนึ่ง และในเชิงธรรมาธิฐาน ก็แยกเป็น แบ่งออก ถูกเหตุถูกปัจจัยแท้ มีระดับ มีขั้นตอน อย่างกระจะกระจำ ในเรื่องที่เกี่ยวกับ "คนเดียวเป็นหลายคนก็ได้" อันเป็นอิทธิวิธีประการแรก และ ส่วนไหนดี ส่วนไหนไม่ดีอย่างไร ? "ถูกต้อง" นั้น หมายเอาแค่ไหน ? ในรอบในชั้นไหน ? ก็เข้าใจแจ้ง การแยกออกรู้ชัดเช่นนี้ คือ ผู้มี "ธรรมวิจย" (โพชฌงค์) จนถึงขั้นแทงทะลุแจ้ง "กุศลธรรม-อกุศลธรรม" หากมัน ท่านผู้ "ทำได้" ด้วย คือ ทำในส่วนที่เป็นกุศลธรรม ได้หลายๆ อย่าง ก็เป็นอันมี "อิทธิวิธี" ในประการที่ว่า "คนเดียวเป็นหลายคนก็ได้" ถูกแล้ว ดีแล้ว เพราะเป็นผู้สร้าง "ธรรมกาย" ขึ้นได้จริง ทัศน ในตนแท้ ทั้ง "รูปธรรม" และ "นามธรรม" พร้อมครบ และจะ "ทำได้" เก่งยิ่ง สามารถยิ่งๆ (อิทธิกาสังขาร) ไปได้แค่นี้ ก็อยู่ที่ปัจจัยแห่ง "การรู้" ได้ละเอียดประณีตมาก และ "ทำได้จริง" มากๆ มีผลมาก นั่นเอง

ประการต่อไปคือ "หลายคนเป็นคนเดียวก็ได้" (บาลีมีว่า "พหุราบี พุทฺธา เอโก โหติ) ก็ไม่ยากเท่าใดนัก ที่จะเข้าใจ เราจับความหมาย หรือ ความสำคัญ (สัญญา) ของภาษาที่บอกมานั้นให้ได้ก็แล้วกัน จากบุคคลาธิฐานนั้น โดยนัย

แห่งความหมายก็คือ มากๆ หลายๆ ใหญ่ๆ โตๆ หยาบๆ แล้วก็ทำให้มาเป็น
น้อยๆ ลง เล็กๆ ลง จนละเอียดขึ้นๆ ประณีตเข้าๆ จนกระทั่งเหลือหนึ่งเดียว
หรือ เหลือตัวมันเอง ที่ไม่มือนปน

เมื่อเข้าใจ “สัญญา” ของมัน หรือ ถึงแล้วซึ่งการรู้ในสำคัญ (“สัญญา-
เวทียก” สัญญา=ความสำคัญ เวทย=การรู้, ความรู้ อิต=ถึงแล้ว) ได้ดังนี้
แล้วจะเป็น “หลายๆคน” ซึ่งหมายถึงตัวคน เป็น “คนๆ” เป็นแท่งๆ ตัวๆ เลย โดย
“รูปธรรม” ที่เข้าใจให้ได้ว่า เขาหมายถึง “รูปธรรม” เขาหมายถึง “ตัวหยาบๆ
ใหญ่ๆ” ซึ่งก็เป็น **บุคคลาธิฐาน** ขึ้นต้นๆ ง่ายๆ ซัดๆ นั่นเอง ถ้าหมายถึง
หรือ กำหนดเอาอย่างนั้นเป็นสำคัญ เช่น ผู้ใดทำ “คนหลายคนให้เป็นคนเดียว
ลงไปได้” มันก็เก่งละ ! ก็เป็น “อิทธิวิธี” ในประการนี้ คือๆ ง่ายๆ ตามนี้ ก็เป็น
โลกียอภิปัญญา แต่ใน **ปรมัตถ** หรือ ใน “**ธรรมาธิฐาน**” นั้นสุขุม
ประณีตกว่านั้น เพราะหมายถึงไปถึงเรื่อง “จิต” โน้นเป็นสำคัญ ซึ่งโดยความเป็น
“**ปรมัตถ**” หรือ **ธรรมาธิฐาน** นั้น มันไม่ได้หมายถึงเขาหยาบๆ แค่ว่าบุคคล
เป็นตัวๆ แต่มันหมายถึงละเอียดสุขุมไปถึงขั้น จิต-เจตสิก-รูป (รูปจิต-อรูปจิต)
-นิพพาน จริงๆ

ดังนั้น ในเชิง **ธรรมาธิฐาน** ก็คือ ผู้ใดทำ “หลายจิตเป็นจิตเดียว
ก็ได้” ซึ่งก็จะเห็นได้เข้าใจได้ไม่ยาก คือ เมื่อเรามี **จิตดวงที่มีส่วนประกอบ
นั้นๆ ร่วมประชุมกันอยู่ (กาย)** เป็น “**ความวุ่นวาย**” หรือ ปรง
หรือ พุ่งอยู่เยอะเยอะ หรือ แ่นอน้อยๆ ก็ทำให้ **จิต** นั้นๆ หยุดปรงลงได้ คลายความ
แ่นอน้อยลงได้ ทำความพุ่ง ความวุ่นวายต่างๆ ราบลงจากหลายๆ เรื่อง มาเป็นเรื่องราว
ได้ หรือ จากหลายๆ กิเลส กิเลส-ลดลงมาเป็น **จิต** เดียวๆ เป็นความรับรู้ตาม
ความปรากฏจริงเท่านั้น ไม่มีนิรันดร์ & ใดๆ เลยได้ มีแต่ **จิต** เดียวๆ ที่รู้แจ้งๆ ใสๆ
สะอาดๆ อยู่ ไม่รก ไม่เลอะ สันอารมณ์ชอบหมดอารมณ์ขัง เป็น “ฉาน” ใต้นั่นเอง
(เอกัคคตา) แล้วก็หาวิธีทำให้เก่ง ทำให้เชี่ยวชาญ การทำได้เก่งโดยมีวิธีทำได้
เด็ดขาดขึ้น เชี่ยวชาญขึ้นนั้น ก็เป็น “**อิทธิวิธี**” แท้ๆ ใน **ธรรมาธิฐาน** ที่เดียว

กามจิต (คือ จิตที่เป็นกิเลสกำ) ก็ไม่มี พยาบาทจิต (คือ จิตที่เป็นพยาบาท) ก็ไม่มี
 ถีนีหิตจิต (คือ จิตที่เป็นความง่วงเหงาหาวนอน) ก็ไม่มี อุทธัจจกุกกุกจิต (คือ จิต
 หุ้งซ่านรำคาญ) ก็ไม่มี วิภิจจิต (คือ จิตสงสัยลังเล) ก็ไม่มี เหลือแต่จิตที่เป็น
 จิตแท้เป็นใจจริง เป็น **ธาตุรู้** ว่างจากกิเลสอันจรอยู่โดยเดียวโดยหนึ่งจริงๆ เป็น
 “เอกัคคตา” แท้ๆ **ขังจิต** หรือ **ธาตุรู้** ตัวพ้นได้ถึงขั้นวิภิจจิตออกป่านนี้แหละ
 คือ “อธิปัญญา”

และผู้ที่กำลังทำได้สำเร็จอยู่ในสภาพเช่นนั้นแหละ เรียกว่า ผู้มี “อิทธิวิ”
 ทำให้ “หลายจิตเป็นจิตเดียวก็ได้” ถูกต้องตรงเป๊ะเลย เป็น “สันตวิหาร”
 หรือ เป็น “ฉาน” ขึ้นอยู่กับจิต อยู่กับ **อรุณ** (อยู่กับ “อิสรระ”) อันเป็น “นาม
 ธาตุ” หมดแต่เพียงสภาพของ “ความรู้ความรับทราบกันได้ด้วยกิริยาจิต” เท่านั้น ที่เดียว
 (คือ ขึ้นไม่ใช้ร่วมกับรูป ไม่ใช่หลงอยู่กับโสม ไม่ใช่จมเพ่งอยู่แต่กับสีแสง ไม่ใช่เฝ้าเพื่อ
 อยู่แต่กับภาพ) เป็น **พุทธอธิปัญญา** แท้ๆ

ดังนั้น ผู้ใดสามารถรู้ชัดแจ้งแยกออกว่า อย่างนี้ หรือ จิตเช่นนั้น คือ
 กุศลธรรมา อย่างนี้ หรือ จิตเช่นนั้น คือ อกุศลธรรมา และหากมัน **คน**
 “ทำได้” ด้วย คือ ทำในส่วนที่เป็น อกุศลธรรมา ให้หยุด ให้ลดได้ คับได้เด็ดขาด
 น้อยลงๆ จนเป็นหมดสิ้น “อกุศลธรรมา” เกือบสนิทเป็นสูญญตา เหลือแต่
 ความจริงตามความเป็น ตามความที่ตรงเหลือจริง เช่น ใน “จิต” ถ้ามโนธรรม
 กระจ่างว่า นีรวรรณธรรมเป็น “อกุศลธรรมา” เมื่อ “คน” ผู้ลดตนวิริย คับนิรวรรณธรรม
 จนสูญ ก็เหลือ **หนึ่งเดียว** แต่จิตแท้ๆ และก็จะทำหน้าที่อยู่ตามความต้องการ
 เหลือจริง ก็เป็น “อิทธิวิ” ที่ถูกต้องแล้วแล้ว ในประการที่ว่า “หลายคนเป็น
 คนเดียวก็ได้” ครบตามนัยะ ทั้ง “ธรรมาธิฐาน” และ ทั้ง “ปุคคลาธิฐาน”
 ขึ้นแรกบริบูรณ์แล้ว คือ ทำได้สำเร็จประโยชน์ตน ซึ่งยังไม่มี “กรุณาธิคุณ”
 แม้ประโยชน์คือออกไปถึงขั้นทำ “คน” ผู้สอนให้ได้ “สำเร็จประโยชน์” ด้วยอีก คือ
 กลายมาเป็นผู้สูญกิเลส คับนิรวรรณธรรมได้ อย่างหนึ่งอย่างเดียวกันกับ
 “คนอย่างเรา” จริงๆ เท่านั้น

ซึ่งถ้าจะเป็น “บุคคลาธิฐาน” ทั้ง “ธรรมาธิฐาน” แท้ ๆ ตรง ๆ เป็น “อิทธิวิธี” ชนิดถูกเทพพิเศษยิ่งในสภาพหมุนรอบเชิงซ้อนยิ่งยวดไปอีก ก็ตาม นัยะดังที่เคยอธิบายมาแล้วอีกหนะแหละ คือ ทำ “คน” หักหลาย อันต่างก็เป็น “ปุณฺณ” หรือ “ปุณฺณบุคคล” ที่มีกิเลสตัณหาอันอยู่ต่างอย่างกันเยอะแยะหลากหลาย แง่หลายเรื่อง ให้มาเป็น “อริยบุคคล” เช่นเดียวกัน อันจะมีสุจริตกรรมอย่างเดียวกันขึ้นมาได้เรื่อย ๆ ดังนั้นแล เรียกว่า “อิทธิวิธี” แบบพุทธแท้ ๆ ถูกตรงในประเด็นที่ว่า “หลายคนเป็นคนเดียวกันได้” ขึ้น “บุคคลาธิฐาน” อันจะมี “ธรรมกาย” ที่เป็นตนเป็นตัวแห่งธรรมจริงแท้ คือ มี “อริยธรรม” จริง ในร่างในกายของคนจริง ๆ แท้ ๆ ชัด ๆ ด้วย ดังนี้

จะเห็นได้ว่า หมายเอาละเอียดยุคประณตลักขณสังสัชชอนอยู่ แม้จะหมายถึง “บุคคล” ก็ดี ก็ต้องนับให้ครบไหม “ธรรม” รวมด้วยใน “บุคคล” นั้น ๆ ให้รอบถ้วน จึงจะเป็น “ธรรม” และถูกธรรม ถึงธรรมแท้ แล้วจะเห็น “ความรู้ง” (อภิญญา) ที่ “รู้ง” แท้ ๆ ลึกซึ้งลึกซึ้งจริง ๆ เป็นทั้ง “อิทธิวิธี” ที่ยิ่งกว่าขั้นแค่ “รูปธรรม” อันตื้น ๆ เงิน ๆ ยาย ๆ จริง ๆ ด้วย และจะเก่งยิ่งสามารถยิ่ง ๆ (อิทธิทธิสังขาร) ไปได้ แค่นี้ ก็อยู่ที่ บัณฑิตแห่ง “การรู้” ได้ละเอียดยุคประณตมาก ทั้ง “ทำได้จริง” มาก ๆ มีผลมาก นั่นเอง ดังนั้นแล เรียกว่า “สัมบันโน” คือ ผู้ถึงพร้อมแล้วทั้ง จิตในจิต ธรรมในธรรม และแม้ กายในกาย เวทนาในเวทนา อันแท้จริง

ข้อสำคัญ เราผู้แจ้งหยั่งถึงจริงให้เป็น “สัมบันโน” จนชัดเจน กับ “เวทนาในเวทนา” ให้ดียิ่ง ๆ เกิดว่า เราไม่หลง “เสพย์สุข” จนเกินเหมาะเกินควรเพราะ “ติดสุข” เราไม่หลง “ทนทุกข์” เสียจนสลัดอ่อนไป รูปขันธ์-นามขันธ์ ไม่เจริญ ไม่เกิดประโยชน์ เพราะ “ยึดทุกข์” (หรือ ยึดการตั้งตนอยู่ในความลำบาก ตั้งตนอยู่ในความทรมานมากเกินไป) เราจะต้องรู้ “ประมาณ” (มัตตัญญู) อย่างดียิ่งจริง ๆ มี “พัก” (วุฏฺฐาน หรือ คิฏฺฐะ) ที่พอยังชีพยังขันธ์ไปได้ โดยสะดวกพอทนได้สบาย ๆ มี “เพียร” (อุฏฺฐาน หรือ อายฺหะ) ที่ก่อประโยชน์สร้างสรรค์ มีบทแห่งความเจริญเกิดอยู่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่เราจะมีสมรรถภาพ

ผู้สามารถทำ "หลายคนเป็นคนเดียวกันได้" ถึงที่สุดแล้ว "ตัดสินเด็ดขาดให้แก่นั่น" (โดยกำหนด โดยประมาณ โดยมีขนาดที่สำคัญที่สมควรที่สุด) ได้แล้วจนสามารถทำ "คนอื่นๆ" (หลายคน) ให้เป็นเช่น "ตน" หรือ "คนอย่างเรา" (คนเดียว) กล่าวคือ **คนอื่นๆ ที่มีหลายจิตหลายความแตกต่าง เพราะ "หลายความไม่เข้าใจในสังขาร" ให้มี "ความเข้าใจในสังขาร" ได้อย่างเดียวกัน เห็นจริงใน "เอโก อัมโม" ทำให้สอดคล้อง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน** ผู้สงสัยได้ชื่อว่า มี "อิทธิวิ" ในประการที่ว่า "หลายคนเป็นคนเดียวกันได้" นั้น ถูกแย้ง เก่งยิ่งกว้างขวางยิ่งไปอีก

คนหลาย ๆ แต่มีสันติภาพ อันเดียวกัน เพราะเขาทั้งหลายต่างก็มี "สันติวิหาร" หรือ มี "ฉาน" เหมือนกัน พันนิวรรณ์ ๕ เป็นอย่างเดียวกันได้ นั่นแลคือ มหา "ผล" หรือ มหาผลา-มหานิสังสา หรือ มหา "ประโยชน์" ในโลกเป็น "อิทธิวิ" ที่ควรมี ควรเป็น ควรได้ ควรทำขึ้นให้มากๆ ในโลก

จงเข้าใจ "อิทธิวิ" ในแง่ของพุทธศาสนาให้ถูกเข้า ตรงความสำคัญแท้ ให้ได้เทอญ

"อิทธิวิ" ในประการอื่นอีก อันมี "ทำให้ปรากฏก็ได้ ทำให้หายไปก็ได้" นั้น ตามเชิงแห่ง ปุคคลาธิฎฐาน ขันตนตนะๆ เงินๆ ก็คือ เนรมิต หรือ บันดาลขึ้นมา ก็ได้ ล่องหน หายตัวไป ก็ได้ ซึ่งถูก ถ้าใครทำได้ออกปานนี้ก็เก่งจริงๆ ! เช่น เสกข้าวสารขึ้นมาเป็นต้วสัตว์ เสกไอ้นั่นให้เป็นไอ้นั่น ฯลฯ หรือ อยู่ๆ ก็เนรมิตสิ่งนั้นให้ขึ้นมา หรือ สิ่งนั้นอยู่ต่อหน้าต่อตา ก็เสกเบาให้หายไปไม่เหลืออยู่ตงัน เป็นต้น มันก็นัยเดียวกัน นั่นแหละ กับประการที่ว่า "หลายๆ เป็นหนึ่งเดียวกันก็ได้" และ "หนึ่งเดียวทำให้เป็นหลายๆ ก็ได้" เป็นแต่ว่า สภาพนั้น ทำให้แก่ให้จืด ให้ชัดให้เลียบยิ่งขึ้น ให้เป็นที่สุดขึ้นไปอีก จนถึงขนาด "ไม่มีเลยแล้วทำให้มี" (ซึ่งไม่ใช่ "จากมีอยู่หนึ่ง แล้วทำให้มีมากขึ้น" ด้วยซ้ำ มันยิ่งกว่านั้น)

102

หรือ "มีอยู่มากหลาย แล้วทำให้หายเลยไปเป็นสูญ" (ซึ่งไม่ใช่ จาก "มาก ๆ หลาย ๆ แล้วทำให้เหลืออยู่หนึ่ง" แต่หนึ่งเลยหายไปเสียอีก) เช่น ไม่มี คนเลย เนรมิตคนขึ้นมาให้ มากมายหลากหลายคน (ซึ่งไม่ใช่ "คนเดียว เป็นหลาย" คอกนะ ! ยิ่งกว่าไปอีก) คนมีอยู่มากมายหลากหลาย ก็มันดาลให้หายตัวล่องหน หนีไปหมดสิ้น (ซึ่งไม่ใช่แค่ "หลายคนเป็นคนเดียว" คอกนะ ! ยิ่งกว่าไปอีกเช่นกัน) ดังนั้น เป็นต้น

นอกจากหมายเอาตัว "คน" แล้ว เข้าของ สิ่งอื่น หรือ แมงกิริยา และ อาการ กัมมชัลลักษณะทางสัน เมื่อผู้ใดทำได้ ก็เรียกว่า "เก่ง" มีอิทธิวิธึ ในการ ทำ "ทำให้ปรากฏก็ได้ ทำให้หายไปก็ได้"

สรุปได้ว่า ทำให้เป็น "ความเกิด" ก็ได้ ทำให้เป็น "ความดับสูญ" ก็ได้ นั่นเอง

ดังนั้น บุคคลอิฏฐฐานจะหมายเอาอะไร "เกิด" หรือ "ปรากฏขึ้น" ก็ตาม จะหมายเอาอะไร "ดับสูญ" หรือ "หายไป" ก็ตาม ก็พึงรู้ในสิ่งที่หมายเอานั้นๆ หยิบๆ ถู้ง่าย ละเอียดขึ้น ถู้ง่าย พอมาถึงขั้นธรรมาธิฏฐฐาน จึง "หมายเอา" กิเลสในจิตเกิด หรือ กิเลสในจิตปรากฏ และ กิเลสในจิตดับสูญ หรือ กิเลสในจิตหายไป ด้วยเหตุฉะนั้น สำหรับผู้มี "อิทธิวิธึ" แบบพุทธแท้ ถูกตรงแล้ว ถ้าจะ "ทำให้ปรากฏ" หรือ "ทำให้เกิด" แล้วจะเก่ง(อิทธิ)กันละก็ เขาจะหมายเอา ทำความเป็น "จิตที่ปราศจาก กิเลส" ให้ปรากฏ ให้เกิดทีเดียว หรือ ถ้าจะเก่งใหญ่ไปถึงขั้นทำให้ "คน" ปรากฏ หรือ ทำให้ "คน" เกิด ก็จะทำ "คนที่มากเกิดได้" โน้นทีเดียว ให้ปรากฏ ให้เกิดๆ เป็นผลสำเร็จ เพิ่มขึ้นมาๆ มากๆ คน จึงจะนับว่า "เก่ง" (อิทธิ) นับว่า เป็นผู้มี "อิทธิวิธึ" ตรงแท้เป็นพุทธวิยชา เรียกผู้ที่มี อิทธิวิธึ ถึงขนาดนั้นว่า "อุปัชฌาย์" หรือ "อาจารย์" แท้ ผู้สามารถ ทำ "พุทธาภิเษก" ได้ถูกพุทธวิธึชาธิอัยเปอร์เซ็นต์ คือ สอนผู้อื่นก็ได้แท้

บอกถูก เขาทำได้จริง บรรลุมี "พุทธวิชา" ตามๆ กันขึ้นมา ดังนั้นแล้วคือ "อนุ-
ศาสนาปฏิหารีย์" ที่มี "อิทธิวิธี" จริง จงทำ "สัมมาทิฐิ"
กับคำว่า "พุทธาภิเษก" หมายความว่า "ทำให้เกิดเป็นพุทธ ถูกตรงโดย
เฉพาะ" ให้ดี ๆ เทอญ !

ผู้ "รู้" ก็เลิกลูกตัว ทำให้สิ่งดี "ปรากฏ" ก็ได้ ทำให้สิ่งเลว "หายไป" ก็ได้
คือ ทำให้กิเลส "หายไป" ได้จริง ทั้งทำให้กุศลจิต "ปรากฏ" ได้จริง ทำความเพียร
เป็นประโยชน์แก่โลกให้ "ปรากฏ" อยู่ และ ทำความไม่ติดกุศล ทำความไม่หลงยึด
ในผลดีที่เราถือให้ "หายไป" อยู่ (คือ คับ "บัตติวิสัย" ให้แก่คนชั่วช้อนยิ่งเข้าไปอยู่)
จึงเป็นผู้มี "อิทธิวิธี" ในประการที่ว่า "ทำให้ปรากฏก็ได้ ทำให้หายไปก็ได้"
ที่เป็นปรมัตถแท้ ๆ ตรง ๆ เบ้า สำหรับตัวผู้ปฏิบัติธรรมเองนั้น ๆ

เพราะฉะนั้น อิทธิวิธีในประการอื่นๆ อีก ที่กล่าวกันไว้เป็นเชิงบุคคลาธิฐาน
ชัด ๆ นั้น โดย **ธรรมาธิฐาน** หรือ โดย **ปรมัตถ** ก็จึงเหมือนกัน มีนัยะ
ดังที่อธิบายมาแล้ว ๒-๓ ประการนั้น นั่นแหละ ไม่ผิดหรอก ! เป็นแต่ว่า ใครจะสามารถ
รู้จักลงหยั่งลงไปเข้าใจได้หรือไม่ ? และแม้ "รู้" แล้ว เข้าใจแล้ว จะ "ทำ"
ได้ตามนั้นหรือไม่ ? เท่านั้นเอง

และตามจริงแล้วที่แปลกันว่า "ทำให้ปรากฏ ก็ได้" และ "ทำให้หายไป
ก็ได้" นั้น บาลีว่า "อาวิภาว" กับ "ติโรภาว" ซึ่งจะหมายความว่า "ทำให้
กำบังให้เป็นที่แจ้ง" กับ "ทำให้แจ้งให้เป็นที่กำบัง" ตามที่บางท่านได้พยายามไขชาน
แปลไว้ เพื่อไปสู่ความเข้าใจถึงที่ถึงจุดเท่านั้น ก็ถูก ! ไม่ผิดหรอก ! และจะหมาย
ความว่า "ทำให้เป็นสภาพเปิดเผยสว่างออก ก็ได้" กับ "ทำให้เป็นสภาพปิดกั้นสนิท
ก็ได้" อย่างนี้ ก็ไม่ผิดอีก ยิ่งช่วยให้เห็นชัดขึ้น ในสภาพ แจ้ง-มืด, มี-สูญ, เกิด-ดับ

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า เราต้องรู้เหตุรู้ปัจจัย รู้องค์ประกอบให้ครบว่า เราจะ
"หมายเอา" อะไร เป็นสำคัญ ที่จะให้เปลี่ยนไปทำลายไป (ปะทานปราน) หรือ

จะให้อยู่ในสภาพนั้นๆ (อนุรักษนาปราน) หรือ จะทำให้เกิดขึ้น (ภาวนาปราน) **ผู้มี "อิทธิวิธี"** คือ ผู้มีความเก่ง ผู้มีความสามารถที่จะทำให้ "เกิด" ก็ได้ จะทำให้ "ตั้งอยู่อย่างนั้นๆ" ก็ได้ จะทำให้ "ดับสูญ" ไป ก็ได้ นั่นเอง เป็นความหมายสูงสุด คือ เป็นผู้แจ้งชัดในความเกิด-ความดับของสรรพสิ่งให้ได้ โดยเฉพาะ สิ่งสำคัญที่สุดก่อนอื่น ก็ต้องแจ้งชัดในกุศลกรรมแท้ อกุศลกรรมจริง ที่เกี่ยวกับตนกับผู้อื่น และ จิตที่มีกิเลสแท้ จิตที่ดับสนิทกิเลสแม้สิ้นอาสวะจริง ของตน และนอกนั้นก็เป็น "สรรพสิ่ง" ตามระดับ ก่อน-หลัง อันพึงได้ พึงถึงต่อไป แล้วทำให้เกิด ทำให้ดับสนิทให้ได้จริงด้วย ทำได้จริงเท่าใด ? และทำได้กับ "สิ่ง" ที่ละเอียดสุขุมที่สุดเท่าใด ? (นามธรรม) หรือ จะทำได้กับ "สิ่ง" หยาบใหญ่มหิพารพณิกเท่าใด ? (วัตถุธรรม, รูปธรรม) ก็เก่งทั้งสิน ยิ่งละเอียดสุขุมมาก ก็ยิ่งเก่งมาก ฉะนั้นเดียวกันกับ ยิ่งมหิพารพณิกมาก ก็ยิ่งเก่งมาก

เมื่อได้ค่อยๆ เข้าใจถูกเบ้าตรงบายยิ่งๆ ขึ้นกันได้แล้ว ก็มาดูอิทธิวิธีที่แปลกันต่อไปว่า "ทะลุกำแพงเขาไปได้ไม่ติดขัด เหมือนไปในที่ว่างก็ได้" นั้น ต้นๆ ง่ายๆ หยาบๆ แบบปุคคลาธิฎฐานที่ไม่ใช่เป้าหมายของพุทธวิชา ก็หมายเอาตามภาษานั้น นั่นแหละ คือ คนสามารถแทรกทะลุผ่านฝา ผ่านกำแพง ทะลุวงทะลุผ่านภูเขาไปได้ ราวกับผ่านไปในที่ว่างๆ แต่เมื่อเป็น **ธรรมาธิฎฐาน** ก็คือ แม้กิเลส-ตัณหา-อุปาทาน หรือ นิเวรณธรรมใด จะหนาเท่าฝา จะแข็งแรงเท่ากำแพง จะเป็นเครื่องปิดกั้นขนาดภูเขา **ผู้มี "อิทธิวิธี"** แท้ ก็จะต้องรู้แจ้งแทงทะลุ และ ไม่ติดไม่ยึดได้โดยไมยาก ได้โดยง่าย ไม่ข้องอยู่ ไม่ขัดอยู่ เหมือนไปในที่ว่าง ก็ได้จริงๆ ไม่ว่า กิเลส จะแน่นหนาเท่าฝา ตัณหา จะแน่นหนาเท่ากำแพง อุปาทาน ก็ดี นิเวรณธรรมใดๆ ก็ดี จะแน่นหนาแข็งแรงเท่าภูเขา **ผู้ได้ชื่อว่า มี "อิทธิวิธี"** จะต้องทะลุทะลวง และ ทำได้อย่างเก่ง คือ ทำให้กิเลส-ตัณหา-อุปาทาน-นิเวรณต่างๆ "หายไป" ทำให้ความเป็น "พระอริยะ" ปรากฏขึ้นมาได้อย่างง่ายดาย อย่างไม่ติดขัด แส่นสบายโล่งโปร่งสะดวก ราวกับทะลุไปในที่ว่างๆ

ประหนึ่งไม่ใช่ทะเลภูเขา ทะเลกำแพง หรือทะเลสาบ อันผู้จะทะเลภูเขา ฯลฯ ได้นั้น จะต้องใช้
อุตสาหะ ใช้พลกำลังพิงทะลายกันอย่างหนัก ฉะนั้น แดนผ่านทะเลไปมาได้ อย่างเบา
ไม่ต้องใช้อุทิศสาหะอะไร เล็กเช่นคนล่องหนหายตัวได้ นั่นทีเดียว น่าอัศจรรย์ไหม ?

ลักษณะฉนั้นแล เรียกว่า ถึงขั้นมี "อิทธิวิ" ถึงที่สุด กล่าวคือ มีวิธี
ทำได้อย่างแท้จริง มิใช่หมายความว่า เพิ่งทำได้ยังไม่คล่อง หรือ เพิ่งทำได้บ้าง
แต่ยังไม่มั่นคง ยังไม่เห็นเป็นอัศจรรย์ ยังไม่เก่งเกินคนธรรมดาๆ ยังไม่เชี่ยวชาญ
ชั้นเยี่ยม ถ้าเพียงทำได้ ก็ยังไม่นับว่า มี "อิทธิวิ" ต้องทำได้ "เก่ง" กว่าคน
ธรรมดาๆ ขึ้นบ้าง เห็นได้ชัดแล้วบ้าง จึงจะนับว่า มี "อิทธิวิ" ขนาดเก่งแล้วบ้าง
ถ้าเก่งมากเห็นชัดไกลเกินที่คนธรรมดาจะได้พบได้เจอกันง่าย ๆ ขึ้นเรียก "อัศจรรย์" ได้
ก็นั่นคือ "อิทธิวิ" เต็มที่แท้

ความหมายชัดๆ ของ "อิทธิวิ" ก็คือ เมื่อเริ่มรู้แน่ ทำได้แล้ว
ก็ให้เพิ่มฝึกเพิ่มทำมากๆ เข้า จะรู้เหลี่ยม รู้แฉ รู้วิธี และทำได้จนเก่งจน
เชี่ยวชาญมากๆ ขึ้น จนเก่งเกินคนธรรมดาๆ จะทำได้อันเห็นอยู่รู้ชัดๆ
นั่นเอง ผู้ใด "เก่ง" จนเห็นเป็นน่าทึ่งเป็นอัศจรรย์ จึงจะเรียกว่า มี
"อิทธิวิ" เต็มแท้

และในขั้นต้นนี้ ก็เป็น "ความเก่ง" ที่สามารถทำกับ ธาตุหยาบๆ รูปใหญ่ๆ
นามหยาบๆ ขึ้น "ปฐวีธาตุ" (ธาตุดิน อันเป็นมหาภูตรูปใหญ่ หยาบกว่าอื่น) ได้ก่อน
เห็นหรือจับต้อง รู้สภาพมันได้ชัดๆ ว่า มันเป็นบ้อจยกัน มันเป็นเรื่องปด มันกำบังเรา
อยู่ไหนไหนๆ ชัดๆ ราวกับภูเขา ราวกับกำแพง ราวกับฝา ซึ่งจะใหญ่จะแน่นจะ
หนาแคใด เราจะทำลาย หรือ ผ่านทะลุ ล้วงพินมันให้ได้ เราจะไม่ให้มันปิดกั้นเรา
อยู่ได้ จะต้องโล่งต้องว่าง เหมือนเราอยู่ในที่ว่าง ไปในที่ว่างๆ ที่เดียว แม้ใครๆ จะ
เห็นอยู่ไหนไหนชัดและใหญ่หรือหยาบจดยุ่ ราวกับภูเขาปิดกั้น ราวกับกำแพงปิดกั้น
ราวกับฝาปิดกั้นอยู่แท้ๆ แต่เราก็ผ่านตลอดไม่ติดขัด ดังผ่านทว่างๆ ไปเป็นอัศจรรย์
ยิ่ง ต้องเป็นไปได้ออกปานนั้น ดังนั้นแล จึงจะนับว่า มฤตเป็นอัศจรรย์

เพราะฉะนั้น ถ้าพระอริยเจ้ารูปใด สามารถสัมผัสคลุกคลีปนเปื้อนอยู่กับ "บังจย" ต่างๆ หรือ องค์ประกอบต่างๆ ที่เป็น กิเลสนิวรณ์ ซึ่งผู้อื่นเขาปรุ้งกันอยู่ออกขรม แน่แน่นอน ประมาณกองตั้งภูเขาสัมผัสห้อมล้อมอยู่ตั้งกำแพงบดบังปิดกันอยู่ต่งฝา ท่านก็ยังสามารถมีชีวิตเป็นอยู่ร่วมอยู่กับเขาเหล่านั้นอย่างไม่มีหวั่นไหว ไม่มีผลสะท้อนอะไรเลย รวากับท่านอยู่ท่ามกลางที่ว่างๆ โปร่งๆ ไม่มีติด ไม่มีข้อง ไม่มีกระเทือนเลยสักน้อย ก็นับว่า เป็น "อิทธิวิธิ" มีฤทธิ์เป็นอสังขารในทางธรรมาธิฐาน หรือ ปรมาตถจริงๆ และ เป็น "ปุคคลาธิฐาน" ให้เห็นจริง มีตัวบุคคลผู้เก้งก้างอาจหาญอยู่ท่ามกลางกองกิเลสของผู้อื่นอันมากมายต่งกองภูเขา โดยท่านไม่ถูกกระทบทำร้ายเลยได้ด้วย เหมือนไปในที่ว่าง ฉะนั้น แท้ๆ

ในประการอื่นๆ ของ "อิทธิวิธิ" ที่มาในพระไตรปิฎกฉบับที่เป็นทางการ หรือ ฉบับหลวง แปลไว้ ก็โดยนัยเดียวกันอีก เช่น

"สุดซันคำลงแม้ในแผ่นดิน เหมือนในน้ำ ก็ได้" และ "เดินบนน้ำไม่แตกเหมือนเดินบนแผ่นดิน ก็ได้" นั้น ก็ต้องเก้ง เป็นสภาพละเอียดลึกซึ้งเพิ่มขึ้นไปอีก เป็นความเก้งเชิงซ้อนซ้อน ที่ยิ่งสุขุมประณีตยิ่งกว่าขั้นที่ผ่านมาแล้ว คือ ฉลาดลึกแหลมสุขุมละเอียดซัน จึงจะเรียกว่า "เจริญซัน" หรือ "เก้ง" อันเป็นความหมายของคำว่า "อิทธิ"

ดังนั้น ก็จะเข้าใจยากขึ้นไปอีกตามระดับ ถ้าจะเอาความหมายแบบปุคคลาธิฐาน ก็เข้าใจได้ง่ายๆ ตรงๆ ตามภาษานอกเช่นเคย นั่นแหละ เพราะผู้แปลเขาพยายามแปลให้ดูความง่าย ๆ ตื้นๆ หยิบๆ เป็นตัวตน สัตว์ บุคคล เรา-เขา ไว้แล้ว หมดเมือมาเป็น **ธรรมาธิฐาน** ในขั้นนี้ มันขึ้น "อาโปธาค" (ธาตุหยาบ ระดับที่ ๒) คือ เขยิบละเอียดซันมา กว่าขั้น "ปฐวิธาค" (ธาตุหยาบ ระดับที่ ๑) ตรงๆ

อย่างขงทแฉวก ม่นจำเพาะแ่ง เจยคเรอง จักคัมม ๑๘๘๕ ๑๘๘๕ ๑๘๘๕
ละเอียตล็กชอนมากความ เพมเข้าไปอีก

ตามตัวอย่าง อิทวิธิ ขนน ม่นกมความหมายทาง**ธรรมาธิฐาน** ว่า
เรื่องที่น่าจะทำให้เกิดได้เป็นได้ ก็เกิดได้เป็นได้อย่างน่าอัศจรรย์ยิ่งขึ้นไปอีก
เช่น คินอันเป็นมหาภูตรูปใหญ่ ทั้งยึดเที่ยงคงทนในคุณภาพในสถานภาพของมันมาเนิ่น
นานยืนยงนักหนา ที่ไม่น่าจะไปหล่นสภาพใดๆ ของมัน แปรสถานภาพมันให้เป็นอื่น
สำเร็จ แต่ผู้มี "อิทธิวิธิ" ก็ทำกับมันได้ รวกับว่า มันเป็น "อาโปธาตุ" (ธาตุน้ำ)
ซึ่งจะดำเล่นผุดเล่น ก็ทำเอาได้ง่ายๆ รวกับมันมีคุณภาพ มีสถานภาพ เป็น
"น้ำ" ฉะนั้น หรือ จะเป็นน้ำอันเป็นมหาภูตรูปชั้นรองมากเช่นกัน ไม่น่าจะไป
หล่นสภาพของมัน แปรสถานภาพมันให้มันเป็นอื่นสำเร็จ แต่ผู้มี "อิทธิวิธิ" ก็ทำ
กับมันได้ รวกับว่า มันเป็น "ปฐวิธาตุ" (ธาตุดิน) ซึ่งจะเดินเล่นย่างเล่น ก็ทำเอา
ได้ง่ายๆ โดยไม่ให้นมันอ่อนเหลวตามสภาพ ไม่ให้นมันแยกหย่นตามสถานภาพของมันเอา
ด้วย เดินย่างได้รวกับมันมีคุณภาพ มีสถานภาพ เป็น "ดิน" ฉะนั้น แสดงว่า ผู้
ทำได้เช่นขอมมีอำนาจอยู่เหนือ **สภาพเดิม** ที่มี **ความยึดเดิม** มันคงเคยมา
ได้อย่างแก่ มีความแก่อยู่เหนือสถานภาพเดิมที่มี **ความยึดเดิม** มันคงเคยมาได้
อย่างไม่น่าจะเป็นไปได้เลย โดยนัยเช่นนี้แล **จิต-เจตสิก-รูปจิต** ที่
เคยมี **สภาพติดยึดเดิมๆ** เน้นนานมันคงนั้น ก็ไม่น่าจะถูกหล่นสภาพถูกแปร
สถานภาพที่เคยหลงยึด หลงถือ ไปเป็นอื่น (ซึ่งคติน ละ เลิกที่เคยหลง) ได้รวปาฏิหาริย์
อย่างนี้เลย

การทำตนให้มีอำนาจจิตอยู่เหนือ ความติดความยึดเดิมๆ เยี่ยงนี้ เรียกว่า เก่งเหนือ "ธรรมชาติ" เช่น
ธรรมชาติคน จะต้องมียึดติดที่ จะต้องสมสู่สืบพันธุ์ แต่
เราเรียนรูฝึกหัดจนมีอำนาจจิต ตัดกิเลสราคะ ที่มันเคย
ติดยึดมานาน เป็นสัจชาติญาณ เป็นธรรมชาติตั้งเดิมนั้น
ได้จริง ตั้งนี้ เป็นต้น หรือ อื่นๆ ที่ประณีตละเอียดกว่านี้
ก็มีอีก เป็นขั้น เป็นระดับ ยิ่งล้วนเป็นของยาก

แต่พระอริยเจ้าผู้เก่งกาจ ก็อาจสามารถทำได้เป็นอัศจรรย์ โดยถอนความยึดมั่นถือมั่นได้ เป็น**อิทธิวิธิ**จริงๆ ฉะนั้นแล เปลี่ยนสถานภาพดั้งเดิม เป็นสถานภาพตรงกันข้ามไปเสีย ถอนความหลงผิดได้มากเท่าใด แปรจิตเปลี่ยนเจตสิกให้หมดยึดมั่นถือมั่นได้มากเท่าใด ก็ยิ่งนับว่า มี**"อิทธิวิธิ"** สูงส่งเก่งกาจมากเท่านั้น

ในประการอื่นอีก เป็น**"อิทธิวิธิ"** ระดับต่อไป คือ **"เหาะไปในอากาศเหมือนนกก็ได้"** ก็จะเห็นว่า มันเลื่อนละเอียดยกขึ้นไปสู่ชั้น**"วายุธาตุ"** (ธาตุลม) เป็นเรื่องเล็กละเอียด จักคัมม จำเพาะแก่ เน้นเหลี่ยมเล็กเชิงแซกซ้อนซ้อนเข้าไปอีก ก็จะเข้าใจได้ยากขึ้นไปอีก ในเชิงบุคคลาธิฏฐานนั้น ก็ไม่มีอะไรลึกเร้น ก็หมายความว่าตามๆ ภาษาตรงตัวเช่นเคย แต่ในเชิง**ธรรมาธิฏฐาน**สิ มันก็จะลุ่มลึก ซ้อนแฝง จนทำให้เห็นกลับเป็นวนซ้อนซ้อนลงจนอยู่เช่น เหาะไปในอากาศได้เหมือนนกทั้งๆ ที่ก็ยังอยู่ในร่างคนนั่นก็ บัลลังก์นั่งเฉยอยู่อย่างเดิม นั่นแหละ บัลลังก์ไม่มี หางก็ไม่มี จักทำอาการคันรน หรือ จะกวักจะกัชาแซนเหมือนนกก็ไม่ได้ทำ (ในพระไตรปิฎกฉบับนี้เขาไม่ได้แปลเอาคำว่า "บัลลังก์" ลงไปด้วย ซึ่งที่จริงจะต้องแปลให้ครบว่า **"เหาะไปในอากาศเหมือนนกก็ได้ ทั้งๆ ที่นั่งอยู่บัลลังก์ก็อยู่แท้ๆ"**) แต่ที่เหาะได้ลอยไปในอากาศได้เหมือนนก ซึ่งมันก็มีนัยเดียวกันนั้นเอง กับผู้มีจิตที่ปราศจากกิเลสนิวรณ์สิ้นทราบแล้วนั้น มันก็อยู่ในสภาพ**คนเดิม**อย่างเก่านั่นแหละ ไม่ได้เปลี่ยนสภาพร่างสภาวะกายไปแต่อย่างใด ไม่ได้คิดไม่ได้คิดอะไรด้วย ไม่ได้ปรุงอะไรให้พิสดารเล็ดมากขึ้นอะไร แต่ภายในจิตของพระอริยเจ้าผู้เก่งกาจนี้สิ ! **อิสระ** ปราศจากเครื่องดั่งเครื่องถ่วง ล่องลอยไปไหนๆ ก็ได้สุดแสนสะดวกสบายเบา ดังที่พระพุทธองค์เคยตรัสเปรียบไว้ในสูตรอื่นๆ อีกว่า ผู้ปราศจากกิเลสมลทินเป็นผู้หมดภาระสันกัถแล้วนั้น **"เหมือนนกน้อยปีกแข็งจะไปไหนก็ได้ด้วยปีกของตนทั้งสองข้าง มีจิวเป็นเครื่องบริหารกาย มีบาตรเป็นเครื่องบริหารท้อง ฯ"** ดังนั้น เป็นต้น

เป็นการเหาะได้โดยไม่ต้องเหาะ เป็นการเบาว่าที่อยู่ในร่างเดิมปกติตามเดิมอันอาจจะมีงานหนักอยู่เป็นปกติตนเอง

และเมื่อเหาะลอยอยู่ในกลางอากาศนั้น ก็เหมือนหลุดเล็กละออเล็กน้อยใน
 อากาศกว้างเว้งว้าง แต่จะเห็นเด่นชัด ไร้อะไรก็คั่นหน้าพรางตาทีเดียว เป็นอิสระ
 โคดเด่น เห็นแจ่มแจ้งเด่นออกมาได้ยิ่งกว่าผู้อยู่ในพื้นดิน บ้าง (นับคงคอนกรีตด้วย)
 ผู้ “อิทธิวิธ” หรือ มีความเจริญแท้ๆ เก่งถึงขั้นนี้ ก็จะเป็นผู้สภาพจริงดัง
 จริงๆ จะเป็นผู้ที่มีคุณธรรม อันปรากฏเด่นเห็นง่าย สะอาด
 บริสุทธิ์ชัดเจน ทั้งๆที่เป็นความเล็ก ความละเอียด ความเห็นได้ยากรู้ได้ยาก
 เข้าใจได้ยาก ในเรื่อง **คุณธรรม**ของพระอริยเจ้าแท้ๆ แบบพุทธศาสนาตรงๆ น
 แต่ผู้ที่มี “อิทธิวิธ” หรือ เจริญมากเก่งมากถึงขั้นนี้แล้ว จะกลับเห็นได้ง่าย รู้ได้ชัด
 ไม่อ้อพราง เพราะปราศจากความปลอม หรือ ปราศจากความไม่แท้ ความไม่ตรง
 ปราศจากความโค้งๆ คดๆ ที่หลงเหลือแปดๆ เปื้อนๆ อยู่ จึงกลายเป็นสดใสฉาย
 แสงมีแรงเปล่งขยับอันปราบพุงในตัวเองออกมา อย่างไรฝ่าไว้รู้ลึบศพรางได้เอง
 ประดุจจุดขาวน้อยเรืองแสงจ้าจัด ตัดอยู่กลางม่านดำสนิทผืนใหญ่ ฉะนั้น

พระอริยเจ้า ผู้มี **อิทธิวิธ** ถึงระดับนี้ จะเห็นง่าย รู้ง่ายจริงๆ โดยที่พระ
 อริยเจ้าท่านไม่ต้องแสดงอะไร ไม่ต้องกระทำพิเศษอะไร เหมือนเดิมคงเดิม ทำเก่าไม่
 พลิกแพลงอะไร (นี่คือ ความหมายแท้ๆ ชั้นอภิธรรม-อิทธิวิธ ของคำว่า “ปลัดถิ่น”) **แต่ท่านก็จะแสดงอยู่**
 ใน กายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรม-อริยาบถ และ
 งาน, ความเป็นอยู่ปกติ กินอยู่หลับนอนตามธรรมดา ในทุกเวลาทุกวันของท่าน นั่นเอง
 แหะละ ซึ่งมันจะแสดง **ความเด่นชัดแห่ง “ธรรม”** ออกมาเป็น **ปกติ**เอง
 แต่จะเป็น “ธรรมฤทธิ์” ธรรมที่เห็นรูปได้ชัด ทว่าอยู่ใน **ความเป็นอยู่**
ธรรมดาๆ นั่นแหละ จะมี ธรรม-อภิธรรม-อิทธิวิธ อยู่เสมอ เป็น
สามัญ เดินยืนนั่งนอน ทำงานทำการอะไรต่ออะไร ก็เรียบร้อยสงบระงับสำรวม
 อยู่ตามธรรม อันจะเห็นความว่าง-ง่าย-เบา-ลอย-สบาย-อิสระแท้-เบิกบานแจ่ม
 ใส-รู้-ตื่นอยู่เสมอ ทั้งๆที่ท่านอาจจะ่วนอยู่กับงานไม่ค่อยได้หยุด นึกนั้นมีกิจ
 นิมนต์ให้ยุ่งไป อยู่กับญาติโยมมากมาย นั่นแหละ แต่มันมี **อิทธิวิธ** มี **อภิธรรม**

อยู่ในนั้นจริงๆ เป็น**สามัญ** (นี่คือ ความหมายแท้ๆ ชั้นอภิธรรม-อิทธิวิธี ของ
คำว่า... “เหาะไปในอากาศได้เหมือนนก ทงๆทงๆคู่ปลั่งก้นงอยู่อย่างเก๋
ขึ้นแหละ”) ไม่ใช่**ว่า** เป็น**ฤทธิ์** เป็น**อิทธิวิธี** ที่จะต้องแสดงโชว์
กันพิเศษชน แล้วใครๆเขาจึงจะเห็นจะรู้หรือ !

เช่น อยู่ๆ ได้โอกาสก็ “เหาะ” ให้คนดูบ้าง แล้วคนจะได้เชื่อว่า เป็นพระอร-
หันต์ หรือ อยู่ๆ ก็ท่ายใจคนให้ดูบ้าง แล้วคนจะได้เชื่อว่า เป็นพระอรหันต์ หรือ
ไม่ก็แสดงการนั่งหลับตาเข้านิโรธสมาบัติ (ตามแบบที่เขาเชื่อและเขาทำได้) ๑ วันบ้าง
คนจะได้เห็นเป็นพิเศษ จะได้เชื่อว่า เป็นพระอรหันต์ ฯลฯ ดังนั้น เป็นต้น ที่ไม่ใช่
เรื่องที่จะต้องทำเป็นพิเศษ เป็นเครื่องแสดงออกอย่างนั้นเป็นอันขาด

ผู้มี**“อิทธิวิธี”** แห่งพุทธศาสนา จะอยู่ปกติ เป็นปกติ มีปกติ
แม้ใครเพียงคบหาสมาคมสัมผัส กายกรรม-วจีกรรมธรรมดๆ นีแหละ ก็จะมีได้ว่า
เป็นพระอรหันต์ (ถ้าผู้นั้นมีภูมิที่จะรู้ได้) ไม่จำเป็นจะต้องแสดงพลัง กระทำการเก่ง
พิเศษเลิศลอยเหินเหาะอะไร แต่มันก็เลิศจริงๆ เหาะได้ ลอยได้ เบาลีให้เห็นอยู่
จริงๆ ในสถานภาพ โดยเฉพาะในจิตของท่าน เหาะอยู่เสมอๆ ลอยเบาอยู่
เสมอๆ ด้วย ติดต่อเนื่องๆอยู่ตลอด มิใช่ว่า นานๆถึงจะเหาะ คราพิเศษถึง
จะลอย จะเบาสักที อย่างนั้นไม่ !

“อิทธิวิธี” ในแง่ที่ว่า **“เหาะได้”** นี้ สำหรับพระอรหันต์ของพุทธแท้ๆ
จะไม่ใช่สภาพตรงที่ตามภาษาบัญญัติโลกๆ เป็นเด่นตรง อย่างนั้นไม่ ! มัน
เป็น **“ภาษาธรรม”** มันไม่ใช่ **“ภาษาคนโลกีย์ๆ”** จริงๆ และโดยแท้จริงที่
สุดอีก **พระอรหันต์ก็จะไม่เหาะด้วย** จึงจะใช้พระอรหันต์แท้ **“ทรงธรรม
ทรงวินัย”** ที่เป็นพุทธ เพราะพระพุทธเจ้าห้ามเหาะ ห้ามทวยใจ จึงทำ **“ความเห็น”**
(ทิฐิ) ให้ตรงเถิด

ความละเอียดทรุยาบเห็นยากแล้ว ก็ต้องอาศัยความหยาบเป็นตัว-
แทนเป็นตัวอย่าง เพื่อบริบาย เพื่อสื่อความหมาย ให้เกิดความรู้ เกิด
ความจริงอัน **“อันติกะ”** (สูงกระเดียดขึ้นๆ) จนกว่าจะถึง **“อันติมะ”** (สูงสุด)
ดังตนเอง

111

ยกย่อนั้นแหละ คือ **"อิทธิวิธี"** ของพุทธศาสนา เมื่อชน
 ลึกซึ้ง จะมีความสุขุมเชิงซ้อนหมุนรอบจนเข้าใจได้ยากจริงๆ (คัมภีร์ราวกาโส) ซึ่งถ้า
 สังเกตดีๆ จะเห็นได้ว่า พอมาดังตอนนั้น มันขัดแย้งกันเป็นตรงกันข้ามกับ "ตัวอย่าง"
 ใดๆ เงิน ๑ เดิม ในเชิงปุคคลาธิฐานเอง เอาเสียด้วย คือ **"อิทธิวิธี"**
แบบพุทธแท้นั้น กลับ**"ไม่เหาะ"**เอาด้วยซ้ำ จึง
 จะเป็นอัจฉริยะ แต่ก็มี**"คุณธรรม"**โดดเด่นเห็น
 แจ่มประหนึ่ง เหาะเบา อิสระลอยขึ้นไปจนปรากฏ
 ชัดได้จริง หนึ่งๆ ที่นั่งอยู่หนึ่งๆ เดินอยู่ธรรมดา ทำ
 งานอยู่มาจนกายปกติเฉยๆ นั่นแหละ (วนซ้อนซ้อนเชิงจน
 ขนรอบเป็น "ดักลับ" แล้วนะ ! ต้องทบทวนพิจารณาดีๆ)

ในประการอื่นอีก อันเป็น**"อิทธิวิธี"**ในระดับต่อไป คือ **"ลูกคำ"**
 พระจันทร์ พระอาทิตย์ ซึ่งมีอุทกษณ์อันภาพมาก ด้วยฝ่ามือ ก็ได้"
 มาถึงระดับนี้ ก็เลื่อนขึ้นไปสู่ชั้น **"เดโชธาตุ"** กับ **"อากาศธาตุ"** (ธาตุไฟ
 กับ ธาตุความละเอียดขั้นสุญญากาศ) ซึ่งเป็นเรื่องของพลังงานแท้ๆ เรื่องของทุกซ์
 สมุทัยที่ไกล หรือ สุขุมไปถึงโลกอื่นอีก ๒ โลกที่เดียว (โลกน้อย-โลกใหญ่) จึง
 ละเอียดประณีตยิ่งขึ้นไปอีกมากมาย แม้แต่ในเชิง**ปุคคลาธิฐาน** ที่ไม่ใช่เป้าหมาย
 ของพุทธวิชาแท้ๆ ก็ไกลเกินเชื่อไปแล้ว ใครจะตามไปพิสูจน์ถึงพระจันทร์ พระ
 อาทิตย์ ซึ่งแสนยากแสนเย็น และไกลเกินเชื่อขึ้นไปเอามากๆ ขนาด**ลูกคำพระ**
 อาทิตย์ด้วยมือ ยังงี้! ใครจะตามรู้ตามเห็นกันไหว ก็ไกลกันออกนอกโลกกันไป
 จริงๆ

ดังนั้น เช่นเดียวกัน ในเชิง**ธรรมมาธิฐาน** ผู้บรรลุ**อิทธิวิธี**ขั้นนี้
 ก็คือ ผู้ที่มีปัญญาถึงยอดรู้ลึกซึ้งแทงทะลุใน นาม-รูป ทุกอย่าง แม้จะลึกลับไกล
 เกินจะรู้ สูดยาก สูดยิ่งขนาดไหน ทั้งเล็กเป็นปรมาณูละเอียดของ(โลกน้อย) และใหญ่
 โทมโหฬารเป็นดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ (โลกใหญ่) อันไกลสุดแสนไกลเท่าใดๆ ก็อาจ
 สามารถรู้ได้โลดถึง จับลูบเล่นได้ ตั้งแต่ในฝ่ามือ นั่นทีเดียว แต่ใครอื่นจะรู้ด้วยได้
 นั้นแสนยาก พระอริยเจ้าผู้มี **"อิทธิวิธี"** แท้ๆเอง ทำน้อมรู้เอง

สัมผัสเอง ค้างลูกคลำด้วยฝ่ามือได้จริงๆ คนอื่นแม้จะรับถ่ายทอดมา "รู้" ตามอย่างไร ก็จะไม่เหมือนลูกคลำด้วยฝ่ามือของตน เช่น ท่านเป็นอันขาด และท่านรู้ได้ลึกๆ ได้ไกล มีอำนาจจิตปัญญาแรงกล้าราวกับคนผู้จะสามารถลูกคลำพระจันทร์พระอาทิตย์ซึ่งมีฤทธิ์มีอานุภาพมากด้วยฝ่ามือก็ได้ จริงๆ ด้วย

“พระจันทร์-พระอาทิตย์ ซึ่งมีฤทธิ์มีอานุภาพมาก” นั้น หมายถึง นาม-รูป (พลังงาน-สสาร หรือ จักรวาลน้อย-จักรวาลใหญ่) ที่แสนเล็ก แสนละเอียดคิบ เป็นปรมาณู เป็นนิวเคลียสยิ่งกว่านิวเคลียสอีก (เพราะมันยังมียิ่งกว่านิวเคลียส ที่วิทยาศาสตร์รับรู้ยังไม่ได้ เช่นที่กำลังพูดถึงอยู่ ณ刻刻นี้ อีก) และ นาม-รูป ที่สุดใหญ่ สุดโตมหิหารเป็นโลกพระจันทร์ โลกพระอาทิตย์ เป็นกาแล็กซี เป็นเอกภพ (ในสมัยพุทธกาลยังไม่มีความรู้ เรื่อง โลก เรื่อง ดาราศาสตร์ เอกภพ อะไรก็ซึ่งมากมายเท่าปัจจุบันนี้ ขนาดลูกคลำพระจันทร์ พระอาทิตย์นี้ ก็สุดยอกแล้ว แต่เดี๋ยวนี้ต้องขยายอุทาหรณ์ไปเป็นลูกคลำเอกภพ และ อนันตภาพ ซึ่งเป็นมิติที่ ๘ มิติที่ ๙ คือ จักรวาลน้อย-จักรวาลใหญ่ กันทีเดียว) ยิ่งกว่าเอกภพ ยิ่งกว่าอนันตภาพ เท่าที่จะมี “สมมุติสัจจะ” ให้ยกอ้างได้ เกินกว่า “สมมุติสัจจะ” ที่ทางโลกวิทยาศาสตร์รู้ได้ นั้น ผู้มี “อิทธิวิธิ” ในระดับนี้ รู้แจ้งสัมผัสอยู่ ราวกับลูกคลำด้วยฝ่ามือ อยู่จริงๆ ว่า

มีสภาพที่ใหญ่ยิ่งที่สุด และ เล็กละเอียดยิ่งที่สุด
ที่เป็น “ความเกิด-ดับ”

อันมีอยู่ อย่าง ไม่เที่ยง ไม่คงที่

เป็นเพียง ความแตกตัว ของ สุนฺญาณู กับ เอกภพ

หรือ ความปรวนปรุจวนสัมพันธ์ ของ สุนฺญาณู กับ อนันตภาพ

หรือ ที่ผู้จริง รู้จักกันดีว่า พระเจ้า (GOD) กับ อนัตตา

ซึ่ง ประหนึ่งมีบทรจริง เป็นนิรันดร์กาล และ เรียก

มันด้วยภาษา

ว่า ความตงอยู่ - ความทรงอยู่ - ความมี

อันเป็นเพียง “จุดเชื่อม” ของ ความเริ่ม กับ ความไม่มี เหนือ
ตนเอง

นี่แหละความรู้อย่างขั้น “ธาตุไฟ-ธาตุอากาศ” ของพุทธศาสตร์ ซึ่งมีมันแหลม
มันแรง มันเล็ก มันเร็ว มันสั้น มันเบา มันบาง ยิ่ง
กว่า ความร้อน - แสง - เสียง - แม่เหล็กไฟฟ้า - นิวเคลียส
มันเป็นการรู้ จุดยอดของพลังงาน และ มหาปรมาตฺมา ที่ยิ่งกว่าวิทยาศาสตร์
นักกว่านัก

อธิบายสรุปสาระสำคัญของ อิทธิวิธี ในแง่ที่ว่า “อุบลคำพระจันทร์พระ
อาทิตย์ที่มีอุทธีมีอำนาจมากด้วยฝ่ามือ ก็ได้” นั้น ก็คือ ผู้มี “อิทธิวิธี”
ขั้นนั้น สามารถ “รู้ขีดประคองสัมผัสด้วยมือของตนคลำ” ในนาม-รูป หรือ
ใน “สิ่งที่เป็นตัวรู้” (นามธรรมของคน หรือ จุดสุดยอดของพลังงานในเอกภพ)
กับ “สิ่งที่ถูกรู้” (รูปธรรมทั้งปวง หรือ อนันตธาตุ) ไม่ว่าสิ่งนั้นจะใหญ่โต เป็น
จักรวาลใหญ่ ถึงขั้น อนันตภาพ ก็อาจสามารถรู้ตาม หรือ ตามรู้ได้อย่างถูกต้องทุกส่วน
ถูกทำถูกที่ ได้จริงๆ “ถ้าจะรู้” (มากน้อยตามภูมิของผู้มี “อภิญญา” มีความรู้อย่างนั้นๆ)
หรือ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเล็กจะละเอียด เป็นความเล็กยิ่งกว่าปรมาณู ยิ่งกว่านิวเคลียส เป็น
สภาพของสณฺณูปภาพ ที่มองก็ประกอบแตกต่างกันอยู่อย่างไร? ก็อาจสามารถรู้ตาม หรือ
ตามรู้ได้ใน สณฺณูปภาพ (ที่เหมือนกันเสมอ) ทั้งในองค์ประกอบ (ที่ย่อมไม่เหมือนกันเลย
ในสิ่งตั้งแต่สองจำนวนขึ้นไปในทุกๆ สิ่งทุกๆ หนแห่ง) อย่างถูกต้อง ถูกส่วน ถูกทำ ถูกที่
ได้จริงๆ ด้วย “ถ้าจะรู้” (เมื่อมันไม่ใช่สภาพที่เกิดขึ้นในตัวเองก็ตาม)

มันเป็นคำอธิบายถึง “น้ำหนัก” แห่ง ญาณ หรือ สมรรถนะเต็มที
แห่ง อธิปัญญา ความว่า “อุบลคำพระจันทร์พระอาทิตย์ซึ่งมีอุทธีมีอำนาจ
มากด้วยฝ่ามือ ก็ได้” นี้ จึงเป็นสื่อความหมายที่แน่นอน กับผู้เกิด “ญาณ” (อริ-
ปัญญา) ในตนจริงๆ ขึ้นมาจริงเท่านั้น ว่า คำว่า “รู้” หรือ “ญาณ” หรือ “อริ-
ปัญญา” (หรือ อะไรอีกก็ร้อยก็พันคำ ก็ตาม ที่หมายความว่า “เกิดปัญญาอันยอดเยี่ยม”)

มันได้รู้ชนิดแนใจเหมือนคลำของใหญ่ซึ่งต้องไม่พลาดมือ เหมือนรู้รสของสิ่งที่มี
ฤทธิ์ มีรสแรงราวพระอาทิตย์พระจันทร์ที่ยิ่งใหญ่เหลือเกินในสมัยนั้น (คือ สมัยพุทธ-
กาล) ก็จรรู้รส ฤทธิ์ที่มันได้ อย่างกระจะกระจำงัดใจราวกับสัมผัสอยู่ด้วยมือ
คลำเคี้ยว ๆ อยู่ในที่เดียว มัน “ได้รู้” หรือ “รู้ได้” แน่ ๆ ชนิดที่แม้จะถูกค้ำ
อยู่อย่างไร ? ก็รู้ด้วย และ รู้จักใน “สิ่ง” ที่คนอื่นซึ่งยังไม่อาจหยั่งรู้มัน ๆ เรา
ก็อาจรู้ลึกลับเขาไปจริง ๆ

สิ่งที่ “ได้รู้” นั้น จะใหญ่จนมนุษย์ไม่อาจจะหาสถานที่ไปขึ้นเห็นได้ ด้วยตา
ได้ เช่น เอกภพ หรือ อนันตภาพ ที่เราไม่อาจออกไปจากมันได้ หรือ จะ
เล็กละเอียดจนมนุษย์ไม่อาจจะหยิบ ไม่อาจจะนำมาแสดงให้แก่ผู้อื่นรู้ได้ ด้วย “รูป”
ได้แล้วจริง ๆ มันเป็นเพียง “อรูป” หรือ “นามธรรม” ที่มีฤทธิ์แรงมาก ขนาดไม่มี
มนุษย์ใดจะมีฤทธิ์แรง หรือ จะมีอำนาจเหนือมันได้ บังคับมันไม่ได้จริงๆ (และถ้าจะ
เหมาเอามา สิ่งนี้ เป็น “พระเจ้า” เราก็จะได้สิ่งนี้แหละ เป็น “พระเจ้า” จริง ๆ ซึ่ง
เป็นสิ่งมี เพราะสิ่งนี้สามารถมีฤทธิ์เกินมนุษย์ทุกรูปทุกนาม แต่สิ่งนี้จะแสดงฤทธิ์ ตาม
ค่า ตามสัจญลักษณ์ ตามมุม ตามแง่แห่งความเป็นตัวของสิ่งนั้นเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับความ
คดความโค้ง ความเห็นแก่ผู้อื่นคนนั้น เห็นแก่สิ่งหนึ่งสิ่งนี้ ไม่มีเลย ! เป็นความจริง
แห่งความมีค่า มีสัจญลักษณ์ มีทิศทาง มีแง่ มีฤทธิ์ มีแรง มีเงื่อนไข ของสิ่งนั้น
เองเท่านั้น เพราะฉะนั้นใครจะไปก้มกราบอ่อนน้อมให้สิ่งนั้นแผ่ฤทธิ์ แผ่คำมาช่วย จึง
ไม่ได้ ! ถ้าเราไม่ทำส่วนให้มีสัดส่วนเกี่ยวกับฤทธิ์กับค่า ไม่อยู่ในทิศทาง ไม่เป็นแง่
เป็นมุม ไม่อยู่ในเงื่อนไข ที่มีกัน แต่ถ้าเรามีสัดส่วนเกี่ยวข้องกับแรงกับฤทธิ์กับค่า
หรือ อยู่ในทิศทาง เป็นแง่เป็นมุม มีเงื่อนไข ที่มีกัน ก็ไม่ต้องไปอ่อนน้อมก้มกราบ
ขอเอจากสิ่งนี้ดอก สิ่งนี้ก็ต้องมาเกี่ยวกับเราเองวันยังค่ำ)

สิ่งนี้ “รู้ได้” ก็อาจสามารถ “รู้ถึงความจริง” นั้น ๆ ได้จริงๆ และ
แนใจในฤทธิ์ในแรงของความเล็กความละเอียด แต่มีพลังมีฤทธิ์มากมายในเจ้าตัวเล็ก
บรมมหาเล็กนได้จริงๆ ด้วย จึงเรียกได้ว่า “รู้ยิ่ง” จริง ๆ

ไม่มีอะไรลึกลับ แม้แต่ “พระเจ้า” ก็เห็นพระเจ้า “รู้” พระเจ้า
ดูปลุกพระเจ้าด้วยฝ่ามือจริงๆ ดังนี้

“อิทธิวิธ” ของพุทธแท้ๆ ตรงๆ จึงยิ่งกว่า “อุบลคำพระจันทร์พระอาทิตย์ซึ่งมีฤทธิมีอำนาจมากด้วยฝ่ามือ ก็ได้” ไปยิ่งกว่าเสียอีก ด้วยประการดังนี้ ผู้ไม่มี “อิทธิวิธ” ด้วยธรรมานุฐานจริง จะ “รู้” ตามได้ด้วยยาก แม้รู้ ก็ไม่เหมือน “อุบลคำด้วยฝ่ามือของตน” เช่นเดียวกันกับท่านผู้มีอิทธิวิธเอง “รู้” ดอก! จริงๆ! แต่ก็อาจสามารถทำความเข้าใจได้เป็นบัญญัติ เป็นสื่อความหมาย ไปก่อน ทำความเข้าใจให้ถูกต้อง แล้วประพฤติปฏิบัติเข้า จนมีญาณหัตถสะ มัมโนมยิทธิ และจงทำให้ถึง “อิทธิวิธ” เองให้รู้เองเห็นเองเป็นปัจเจกตัวเกิด ที่สุดต่อไป ก็จะเป็น “ปัจเจกพุทธะ” (รู้เองเป็นเองทำเอง)

ในประการสุดท้ายแห่ง “อิทธิวิธ” ซึ่งเป็นขั้น “วิญญาธาค” (ธาตุจิต) เป็นเรื่องปรกติโดยตรงแท้ๆ แล้ว คือ เป็นจิต-เจตสิก-รูป (รูปจิต-อรุปรจิต) เมื่อเราทำถูกทำโดยแท้ โดยรู้แจ้งแทงตลอดขั้นสุดท้ายนี้ คือ ขั้น “พรหม” และเมื่อไม่หลงพรหม ไม่ติดพรหมได้โดยจริง ผู้นั้นก็ “นิพพาน” กันละ! มี “อหัตต-ผลจิต” เกิดในผู้นั้นกันจริงๆ ละ!

โดยภาษาที่แปลมาจากบาลีตรงๆ ตัว “อิทธิวิธ” ในระดับสุดท้ายนี้ ก็คือ “ใช้อำนาจทางกาย ไปตลอดพรหมโลก ก็ได้”

ซึ่งผู้ศึกษามาตามลำดับกับหนังสือ “ทางเอก” ก็จะไม่ยุ่งยากใจนัก และจะเข้าใจได้ง่ายๆ แม้เพียงตามภาษาบัญญัติตรงๆ ตัวนั้นแหละ ถ้าเข้าใจขั้นตอนมาดีๆ เพราะได้อธิบายทั้ง “เทวดา” ทั้ง “พรหม” มาทุกชั้นแล้ว

ดังนั้น ภาษาที่อธิบายความในระดับนี้ ชนนั้นๆ ต้องไม่ลืมว่า มันหมายถึงธาตุ-เจตสิก-รูป (รูปจิต-อรุปรจิต) โดยตรงแล้ว มิใช่ว่า พอได้ยินคำว่า “กาย” (ภาษาบาลีก็ว่า “กาย” เช่นกัน) ก็ดี คำว่า “พรหมโลก” (ภาษาบาลีก็ว่า “พรหมโลก” เช่นกัน) ก็ดี ก็จะยึดอยู่แต่อย่างที่เราเคยหลงว่า เป็น “รูป”

เป็น "ร่าง" เป็น "สิ่งที่ถูกรู้" อยู่อย่างเก่าๆ เดิมๆ แล้ว "กำหนด" อยู่แต่อย่างเดิม "จิตไปกำหนดหมายสำคัญจิต" อยู่แต่เช่นเก่าๆ อย่างนั้นหาได้ไม่ระวังกำหนดหมายลงที่จิตให้คิดๆ ! จับความสำคัญแท้ๆ ให้ถูกเข้า

ถ้าแม้ผู้ใดมีสัมมาทิฐิแล้วจริง ไม่ใช่มีฉันทิฐิที่ไปยึดติดอยู่กับ อัตตา หรือ อาตมัน เป็นสัสสตทิฐิอยู่ ก็จะง่ายตายเข้าใจได้ทันที เพราะไม่ไปมัวหลงผิดโดยพ้อได้ยินว่า "กาย" ว่า "พรหม" ก็ไปมัวแต่เป็นเป็น "รูป" เป็น "โลมภาพ" แต่ถ้ายึดว่า "กาย" ในที่นั้น หมายถึงสิ่งที่เป็น "นาม" แล้วเป็นปรมาณูแล้ว มันไม่ใช่วัตถุแห่ง, ก่อน ไม่ใช่โลมภาพ ไม่ใช่สีแสงแล้ว มันหมายถึง "หมู่ของความรู้สึก" คือ "กาย" กันแล้ว เพราะคำว่า "กาย" ในที่นั้นหมายความว่า "ความเป็นหมู่" ของธาตุขันธ์รู้สึก หรือ "ความประชุมกันเข้าเป็นอารมณ์" ก็เรียกว่า "กาย" ได้ถูกต้องตามภาษาเบาะๆ ด้วย และในที่นี้ทุกๆ ตรงๆ ก็คือ หมู่แห่งเจตติยกรรม อันมี เวทนา สัญญา และ สังขาร ดังนั้น ในระดับชั้นนี้ บาลีใช้คำว่า "กาย" ก็จะต้องกำหนดหมายให้ถูกต้องให้ตรงตามชั้นตามเชิง ตามที่ได้ชี้ ได้เน้นกันมานานักหนา อย่าให้ผิดฝาผิดตัว ผิดชั้นผิดตอน หัวของขันธ์ กายหัวของขันธ์ มาสรวมกันให้ถูกกลาง หรือ หางของขันธ์ ก็จับเอากลาง เอาหางของขันธ์ มาสรวมกันให้ถูกชั้นถูกระดับ อย่าสับสน และ อย่าเผลอเผลอเป็นอันขาด การ "กำหนดจิต" (สัญญา) การฟังภาษาเพื่อทำจิต หรือ ทำในใจให้ถูกต้องตรงตามทฤษฎี ตามที่หมาย ก็จะต้อง "กำหนดสภาพจิต" ลงไป และให้จิตมันมีอาการ มีงาน มี "ความเป็น" ให้ได้ตรงตามทฤษฎีอธิบายกำหนดลงไปนั้นๆ

คำว่า "กาย" ในที่นั้น คือ จิตนี้มันประชุมกันเข้ามีปริมาณเป็น "กลุ่ม" เป็น "กอง" หรือ จะขยายความไปอีกหน่อยว่า "กาย" ในที่นี้ คือ "จิตจำนวนมาก" "จิตขนาดโต" "ตัวรู้จำนวนโตๆ" อะไร ดังนี้ ก็ถูกต้องแล้ว "จิตหมู่" (กาย) ก็มีบทบาทอย่างแฉะ ซึ่งเรียกว่า มี "อำนาจ" (วส)

เพราะฉะนั้น ภาษาที่สื่อความหมายไว้ว่า “ใช้อำนาจทางกาย” นั้น ขยาย
ความเป็นภาษาไทยละเอียดๆ ขึ้นในทันที ก็คือ จิตหมุนั้นใช้บทบาทอย่างเก่งอยู่ทีเดียว
หรือ หมายถึงชัดๆ ก็คือ “ตัวรู้จำนวนโตๆ นั้น ทำหน้าที่รู้ๆ
อยู่ อย่างเก่ง ไปตลอดพรหมโลก” และก็คือ จิตของเราเองนั่นแหละ
กำลังตรวจ กำลังทำงานรู้ๆ อย่างเก่งอยู่ให้ถ้วนทั่วใน “ภูมิ” หรือ ในสภาพจิตของ
เราเอง ที่เรียกเป็นภาษาว่า “พรหมโลก”

ซึ่ง “พรหมโลก” ก็คือ จิต อีกหนึ่งแหละ ดังที่เคยอธิบายแจ่มแจ้ง
ผ่านมาแล้วอย่างละเอียด มาทั้งหมดตลอดรูปพรหมภูมิ ๑๖ ชั้น อรูปพรหมภูมิ ๔ ชั้น
อย่างขอยกย่อน เชิงซ้อนไปมา มากมาย พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบซ้ำซาก หลาก
หลายเลยทีเดียว

ผู้สามารถรู้ๆ ได้ หรือ เข้าใจทะลุแจ่มแจ้ง ไปตลอดใน “สภาพจิต”
ที่เรียกว่า “พรหมโลก” ได้ ไม่ว่า ที่ลักษณะ ที่ระดับ ที่เชิงชั้น ก็แยก
ออก แบ่งถูก กำหนดสภาพ กำหนดสถานภาพของแต่ละ “พรหม” ได้ถูกตัว
ถูกฝา ผู้หนึ่งแหละคือ ผู้มี “อิทธิวิธิ” ที่เรียกว่า “ใช้อำนาจทางกาย ไป
ตลอด พรหมโลก ก็ได้”

ดังนั้น ผู้ใดรู้ได้อย่างเก่ง รู้ละเอียด รู้ลึกซึ้ง ไม่ใช่รู้ด้วยฟังภาษาเพียง
เข้าใจภาษาเท่านั้น แต่รู้ชัดสัมผัสถูกต้องสภาพ ถึงสภาพของอารมณ์จิตภูมินั้นๆ ในตน
เช่น จิตที่เรียกว่า “ปาริสาชาพรหม” ก็คือ “ปโรหิตาพรหม” ก็คือ เป็นต้นนั้น
มีสภาพอย่างไร ? เกิดขึ้นที่จิตใครจะก่อให้เกิดการกระทำ (กรรม) อย่างไร ?
อารมณ์มันเป็นไฉน ? ก่อกุศล หรือ อกุศลกันอย่างไร ? จะเห็นว่า จิตมันมี
อำนาจของการเรา หรือ ทำให้เราเป็นไปต่าง ๆ นานา ล้วนคือสภาพจิต ที่ไปยึดไปเห็น
เป็นสำคัญอย่างหนึ่ง อย่างนั้นบ้าง อยู่ทงนั้น ถ้ายังไม่เข้าใจถ่องแท้ ก็ต้องเปิดย้อน
ทวนกลับไปอ่านศึกษาดู ความเป็นพรหม หรือ จิตที่เรียกว่า “พรหม” กันใหม่ ใน
ภาคที่ผ่านมาแล้ว จะได้รู้ปริยัติกันอีกเพื่อเทียบกับ “จิต” กับ “อารมณ์” แท้ของ
เราจริงๆ โดยจะหยิบ “อารมณ์จิต” ในอดีต ที่ยังจำได้ (บุพเพนิวาสานุสสติ) มาเทียบ

มาทำความเข้าใจกับคำอธิบายนี้ ก็ได้ หรือ จะทำความเข้าใจกับคำอธิบายให้ดี แล้วนำมาไว้ใช้จับ “จิตปัจจุบัน” ของเรากลับมา เมื่อใดมันจะเป็นอย่างนั้นบ้าง เมื่อใดมันจะเป็นอย่างนั้นบ้าง ก็ยังดีใหญ่ เรียกว่า ทำ “สติปัญญา” ถูกแบบถูกลำดับ ปริยตี-ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดปฏิเวธทีเดียว

ด้วยปัญญาอันยิ่งจริงๆ สำหรับผู้ปฏิบัติ จะสามารถรู้จักในจิต แจ่มเวทนา ในเวทนา และเห็นในความไม่เที่ยง แจ่มใจในความยึดเอาไม่ได้ ที่สุดแห่งทะเลตลอด ในนาม-รูปทั้งหลายว่า มันไม่มีสมบัติอะไรของใครเลย มันเป็นสภาวะธรรมที่เรียกอย่างหนึ่งว่า “สิ่งที่ถูกรู้” และ สภาวะธรรมอีกอย่างหนึ่งเรียกว่า “สิ่งที่เข้าไปรู้” แล้วมันก็ทำงานร่วมกัน แล้วเจ้าของผู้รู้ ๒ สิ่ง ก็ไปหลง “ผลงาน” ของสิ่ง ๒ สิ่ง ที่มันทำงานร่วมกัน แล้วเกิด “ผล” ออกมาว่า “ไม่น่าชอบ” บ้าง “น่าชอบ” บ้าง อันเป็นสายของ “โทสมูลจิต” (คือ “ไม่น่าชอบ” มีอ่อนและแรงอีกตั้งมาก หลากหลายขนาด ไปจนเป็น “โกรธจัดๆ”) กับสายของ “โลภมูลจิต” (คือ “น่าชอบ” มีอ่อนและแรงอีกตั้งมาก หลากหลายขนาด ไปจนเป็น “รัก, โกรธ, อายาจัดๆ”) ตั้งแต่หยาบๆ จืดๆ และ เกี่ยวพันกับเหตุปัจจัย ที่ต้องกระทบสัมผัส อยู่ภายนอก ละเอียดมาจนเป็น “ความชอบ” (ยัค) กับ “ความไม่ชอบ” (ผลก) ที่เจ้าของจิต จับสภาพ จับอารมณ์จิตตัวเองได้ ทุกขนาด ทุกตัว ก็เรียกว่า “ใช้อำนาจทาง ‘จิต’ ไปตลอดพรหมโลก”

และเมื่อเจ้าของจิตจับสภาพจับอารมณ์จิตตัวเองได้ อย่างชัดเจนมั่นคง กระจะกระจำอย่างแก่ (ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า “ใช้อำนาจ”) แม้ที่สุด “ไม่ชอบ” อยู่อย่าง “สุดน้อย” (อายตนะ) ก็จับได้ชัดเจนกระจะกระจำอย่างแก่ เหมือนมีตัวรู้ตัวโตๆ มันเข้าไปรู้ (จิตอย่างนี้แหละเรียกว่า “กาย”) และแม้ที่สุดอีก “ชอบขึ้น” อยู่อย่าง “สุดน้อย” (อายตนะ) ก็จับได้ชัดเจนกระจะกระจำอย่างแก่” เหมือนมี “ตัวรู้ตัวโตๆ มันเข้าไปรู้” ได้ทุกสภาพ ทุกขนาด ที่เป็นรูปละเอียดของน้อยนิดนั้นๆ ก็เรียกว่า “ใช้อำนาจทาง ‘กาย’ ไปตลอดรูป/พรหมโลกได้แล้ว” หรือ “ใช้อำนาจทาง ‘กาย’ ไปตลอดอายตนะ พรหมโลกได้แล้ว”

ผู้มีความสามารถอยู่ เห็นอยู่ จิตสัมผัส "จิต" (ที่เป็นพรหม) ของตนแท้ๆ ได้ทุกสภาพ ทั้ง "รูปพรหม" และ "อรูปพรหม" ทั้งเข้าใจความเป็น "อายคน" หรือ ความคิดในส่วนละเอียดสุดน้อยได้ จึงแท้ ผู้หนึ่งแลคือ ผู้มี "อิทธิวิธ" ที่แท้จนกระทั่งสุดครบถ้วน เป็นผู้ "ไปตลอดพรหมโลก" ได้ แต่ ถ้าไม่รู้เท่าทันมัน (อนัตตสัญญาไม่เกิด) ยังไปหลงเสียหลงคิด หรือ หลงมี ฐิติแห่งความชอบ-ไม่ชอบ (เป็น "อัตตสัญญา") อยู่กับ จิต-เจตสิก-รูป-อรูป ใดๆ อยู่ เป็นเชิงซ้อน ซ้อนซ้อน หยาบ หรือ ละเอียดย่อยอีก เท่าใด ก็ตาม ก็ยังไม่สิ้น "อาสวกขะ" อยู่เท่านั้นๆ

ผู้กำหนดรู้ได้อย่างแท้จริงแท้จริงไม่ผิดพลาด ใน "สภาพจิต" ต่างๆ แล เรียกว่า ทำ "สัญญาเวทิต" (ยังไม่มีคำว่า "นิโรธ" นะ !) จวบจนเมื่อใดผู้รู้ "รู้แจ้ง" เยี่ยม จะ ทำจิตให้พ้นอำนาจ ของรูปพรหม อรูปพรหม ทั้งหลายได้ เป็น "วสวัตติ" หรือ คือ "ผู้ยังจิตตนให้มีอำนาจเหนือ" รูปพรหม-อรูปพรหม ได้หมด ก็เป็นผู้ที่เรียกได้ว่า "นิโรธ" หรือ "นิรุตธา"

กล่าวคือ เป็น "ผู้ชนะ" (ชิน) สุขยอด ไม่เป็นหาสรูปพรหม-อรูปพรหมได้ อย่างแท้จริงได้แล้ว หรือ เป็นผู้จะไม่เกิดอารมณ์ "ชอบ" และหรือ "ไม่ชอบ" ขึ้นในจิตอีกเลย ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพของจิตที่เป็น "ผู้ต้องยึดเอา" สภาพจิตนั้นๆ ไว้เพื่อก่อผลก่อประโยชน์ในขณะใด" (ปาริชาตพรหม) ก็ตาม ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพของจิตที่เป็น "ครุเขายอยู่ในขณะใด" หรือ "เป็นแบบ เป็น" ตัวอย่างให้แก่คนเขายอยู่ในขณะใด" (ปุโรหิตคาพรหม) ก็ตาม ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพของจิตที่เป็น "ผู้มีความยึดติดชนิดใด" มากมายอยู่ในขณะนั้น" หรือ "เป็นครุเขา เป็นแบบ เป็นตัวอย่างแก่เขายอยู่อย่างเก่งอย่างใหญ่อยู่ในขณะนั้น" (มหาพรหม) และหรือ จะเป็นผู้ต้องอยู่ในสภาพจิตที่แก่ละเอียดขึ้นไปอีก คืบขึ้นไปอีก แต่ละระดับๆ อีกหลายระดับหลายแง่หลายมุม ตั้งแต่ "ปริตตภาพรหม - อปปีมาณภาพรหม - อากัสสราพรหม - ปริตตาสภาพรหม -

อัปมาณาสุภาพรหม - สุกกิดหาพรหม - เวหปผลาพรหม - อสญญพรหม”

(ต้องการรู้อยู่ละเอียดความมีสภาพเป็น “พรหม” ทั้งหลาย ที่ดูสารบัญเปิดย้อนกลับไปอ่าน “ทางเอก” ที่อธิบายผ่านมาแล้ว) ตลอดไปจน “อวิหา-อติปา-สุทิสสา-สุทิสสี-อกนิฐาพรหม” ซึ่งเป็น “สภาพจิตที่เกื้อกูลโลกค่าจนโลกต้องแผ่ไปให้ตลอดโลก” เพราะเป็นประโยชน์เกื้อกูลผู้อื่น กระทั่งสุดท้าย “อายตนะพรหม” ขึ้นสูงสุด “อากาสาณัญจายตน-วิญญาณัญจายตน-อาภิญญัญจายตน-เนวาสัญญานาสัญญายตนพรหม” ซึ่งเป็นอรุปพรหมชั้นละเอียด แม้เป็นสภาพหมุนรอบแข็งซ้อนอยู่ในตัวของ “อรุปพรหม” นั้นๆ เอง ก็จะต้องแทรกซ้อน “รู้” ความซุกซ่อนแฝงเร้นเหลี่ยมมุมต่างๆ ของมัน (ใช้อำนาจทางกาย) ให้ได้ให้หมด เพราะเป็นประโยชน์เกื้อกูลตนและผู้อื่น ขึ้นปลายสุดเป็นที่สุดจริงๆ แล้วก็อย่าไป “หลงคิด” มีมานะ หรือ อุกฤษจะ เพราะมัน เป็นอันขาด จึงจะได้ชื่อว่า “ไปตลอดพรหมโลก” ได้แล้ว (มี “อิทธิวิธี”)

และที่สุด เรายังอาจสามารถเป็น “ผู้อยู่เหนือพรหม” (นิรุตธา หรือ นิโรธ) หรือ จะเรียกว่า “ดับสนิทพรหมเหล่านั้นได้” หรือ “ไม่เป็นทาสพรหมเหล่านั้น” หรือ “ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจพรหมเหล่านั้น” เป็นที่สุด (เหนือสิ่งที่เรียกกันว่า “พระเจ้า” โดยสิ้นเชิง ดังได้อธิบายมาอย่างละเอียดแล้ว) ก็ทำได้จริงทั้งสิ้น ที่ถูกต้อง! จึงจะถึงที่สุดที่เรียกว่า “สัจญญาเวทิตนิโรธ” เป็นสภาพมี “อาสวักขยญาณ” บริบูรณ์ (จึงสังเกตขอบเขตแห่งความหมาย ที่หมายเอา คำมี “อิทธิวิธี” นั้น แคใด? “ปุคคลาธิฐาน” หยาบๆ ที่ไม่ใช่เป้าหมายของพุทธแท้ นั้นหมายเอาแคใด? “ธรรมาธิฐาน” นั้น หมายเอาแคใด? ทั้งที่เป็นอย่าง หยาบ-กลาง-ละเอียด “ปุคคลาธิฐาน” อย่างพุทธแท้ๆ นั้น หมายเอาแคใด? และในที่นี้ ได้อธิบายเป็นสภาพหมุนรอบแข็งซ้อนไปจนถึง “อาสวักขยญาณ” ด้วยนั้น จะรอบรัดกินความไปในขนาดใดๆ อีก ก็จึงจับรายละเอียด “แยก” และ “รวม” เอาเองเถิด เพราะอธิบายยากยิ่งเหลือเกินแล้ว แม้ได้อธิบายไว้นี้ ก็ได้พยายามที่จะให้เข้าใจให้ลึกที่สุด เท่าที่จะได้ใช้ทุกประโยคในเชิงใช้ภาษาเพื่อเกิดญาณแก่ผู้รับถ่ายทอดภาษาไปให้มีผลสูงที่สุด มาแต่ต้น จนบัดนี้ทีเดียว อันเรียกว่า แบบ “นวัจนคติสุภาสตร์”

และนับว่า “พยายามให้กะทัดรัด” (เกยยะ) ที่สุด ทั้งนับว่า “สัมพันธ์ขยายความ” (เวยาकरणะ) กันอย่างที่สุด เท่าที่เหมาะสมที่สุดในตัวมันเอง แห่งหนังสือเล่มนี้)

ด้วยเหตุด้วยนัยประการฉะนี้เอง พระพุทธองค์ จึงทรงบริภาษไว้ใน “เกวณฺณสูตร” ว่า พระองค์ เกลียตชัง (ชุกฺขลามิ) เบื่อระอา (หฺรายนมิ) ไม่ชอบใจ (อฏฺฐิยามมิ) ใน “อิทธิปาฏิหาริย์” (ตามนัยแห่งปุคคลาธิฐาน ที่ไม่ใช่เป้าหมายของพุทธ-วิชา) และห้ามสาวกของพระองค์แสดง หรือ ไม่ให้ไปยุ่งไปวนกับเรื่องพวกนี้เป็นอันขาด เพราะมันยังเป็น “เครื่องฉนวิชา” แท้ ส่วนใครจะได้ จะเป็น จะมี ตามบารมี ตามวิสัย ก็เป็นไปตามธรรมดาซึ่งการจะมี “โลกียอภิญา” อย่างนี้ ก็มิได้ แต่ยังเป็น “เครื่องฉนวิชา” ดังกล่าวแล้ว ถ้าจะเป็น “พุทธวิชา” ก็จะต้องเพื่อธรรม ถึงธรรม เป็น ธรรมาธิฐานเป็นที่สุด หากจะเป็น ปุคคลาธิฐาน ก็ต้องเป็นให้ถูกเชิง “พุทธอภิญา” แท้ๆ ดังอธิบายมาแล้ว “อิทธิวิธี” ที่เป็นพุทธอภิญา จะไม่ใช่เรื่องของบุคคล-ตัวตน-โลก-ละคร หรือ วิมาน หรือ เรื่องที่ลึกลับพิสดารแปลกๆ อันสำคัญดังที่ชวนให้หลงยึด ชวนให้หลงมัวเมากันง่าย ๆ นั้น เป็นอันขาด แม้จะเก่งจริง เป็นได้จริงออกปานใดก็ตาม ดังนั้น ผู้ใดที่ยังหลงมัวอยู่กับความคิดความเข้าใจว่า “เพาะให้คู่ได้เสียก่อน ถึงจะเชื่อว่าผู้นั้นเป็นพระอรหันต์!” หรือ ทำ “อิทธิปาฏิหาริย์” อื่นๆ ในเชิง ปุคคลาธิฐานทั้งหลาย (แบบ “โลกียอภิญา”) ดังกล่าวมาแล้วนั้น ให้เห็นประจักษ์ได้ก่อน จึงจะยอมรับนับถือ หรือ เป็นเครื่องพิสูจน์ว่า เป็นพระอรหันต์! ผู้นั้นก็ยังเป็น “มิจฉาทิฐิ” ที่จะไม่มีโอกาสได้พบ “พระอรหันต์” เลย แม้แต่เพียง “พระโสดาบัน” เพราะจิตตั้งเป้าหมายไว้ผิดแล้วอย่างแท้ (มิจฉาปณิหิตัง จิตตัง) หรือ มีความเห็นความเข้าใจผิดเรื่อง ผิดเป้าหมายแท้ของ “พุทธศาสนา” แล้วจริงๆ จึงทำความเห็นให้ถูกต้องเถิด ทำความเข้าใจในประเด็น แห่ง กาย-เวทนา-จิต-ธรรม และ “ผล” ที่หมายอันสำคัญจริงแห่งพุทธศาสนา ให้ถูกต้องตรงตัวแท้ๆ ให้ได้เถิด

